

Huszonöt évi közszolgálat után már hatodik éve a magánszférában dolgozik. A kincstár egykori alapítója ma is a munka szerelmese.

Írásunk a 19. oldalon

Fotó: Molnár Gyula

Paksi Hírnök

Az írás megmarad.

XVII. ÉVF. 19. SZÁM

ALAPÍTVÁ 1989-BEN

2008. OKTÓBER 3.

Fotó: Fonyó Dániel

Őket ünnepeltük

Annyi mindent megéltek már. Van miről mesélniük – hallgassuk hát őket. Türelemmel, figyelemmel, hiszen minden életút mögött megannyi tapasztalás rögzült bölcsesletté. Egy számunkra letűnt korban küzdöttek az életben maradásért, s aztán gyermekük, unokáik könnyebbnek szánt boldogulásáért. Ők már megtanultak adni – és várni. Bennünket. Ki-

tartóan, soha nem múltó szeretettel, s hálással minden velük töltött percért. Figyeljünk hát rájuk, s ne csak most, október 1-jén, az idősek világnapján.

Dávid Ildikó

Fotógaléria a művelődési ház által szervezett Szépkorúak hetéről és a városi ünnepségről a www.paksihironok.hu oldalon.

Gyógyfürdőt terveznek

3. oldal

Felállványozták a Szentlélek templomot

5. oldal

Kapósak a nukleáris szakemberek

7. oldal

Forró nyomon

17. oldal

Paksi terepszemlén a szövetségi kapitány

20. oldal

MECSEKVIDÉKE
TAKARÉKSZÖVETKEZET

47 éve Ügyfeleink szolgálatában!

Paks, Villany u. 4. Telefon: 75/511-240

Jelen tájékoztató nem minősül ajánlattételnek.

A szerződések részletes leírását az üzlet- és termékszabályzatok tartalmazzák!

Vállalkozói számlán lekötött forint betétje
összehatártól függetlenül átlagon felül kamatozik:

1 hónapra	évi 7,00 % (EBKM: 7,23 %)
3 hónapra	évi 7,50 % (EBKM: 7,71 %)
6 hónapra	évi 7,80 % (EBKM: 7,95 %)
12 hónapra	évi 8,00 % (EBKM: 8,00 %)

Kézdivásárhely várja a paksi vállalkozókat

Először járt Pakson erdélyi testvértelepülésünk, Kézdivásárhely új polgármestere. Az általa vezetett delegáció a kömlődi szüreti nap forgatagát is megízlelhette. Rácz Károly öröndetesnek tartja a városok közötti kulturális kapcsolatot, ám az együttműködést kiterjesztené gazdasági területre is.

Az első benyomások alapján a legérdekesebb különbség a két település között, hogy Kézdivásárhely harmad-negyedakkora területen fekszik mint Paks, bár ugyanilyen lélekszámú, meséli Rácz Károly. A feladatát illetően pedig eltérés, hogy náluk sok olyan tevékenység is a polgármesterre hárul, ami nálunk a jegyzőre, ecseteli a különbségeket az újdonsült vezető. Ahogy arról már beszámoltunk: három hónapja annak, hogy a Magyar Polgári Párt színeiben indult polgármestert

Kézdivásárhely első emberévé választották. Rácz Károly Bukarestben cégvezetőként dolgozott, mielőtt visszatért szülőföldjére. A 31 éves városvezető a fiatalok helyben tartását, illetve visszacsábítását szeretné elérni, ennek feltetele a munkahelyteremtés, amit zászlajára tűzött.

Jelenleg Kézdivásárhely legnagyobb munkáltatója egy készruhágyár, a másik jellemző tevékenység a mezőgazdaság, közelebből a burgonya-termesztés. Itt van még tenni-való, hiszen megreformálásra

vár a természet, néhány nagyobb, gépekkel ellátott gazdaság mellett ugyanis sok kis-termelő küzd a megélhetésért. A cél, mondja Rácz Károly, hogy a gazdák pontosan tudják: mit, kinek, miért termelnek. Szeretné elérni, hogy Kézdivásárhely egy zöldség-gyümölcs felvásárló-értékesítő központtá nője ki magát. A mezőgazdasági termelésre épülve már megtelepült itt egy chips gyár, s tárgyalásokat folytat egy mirelit feldolgozó üzem létesítésére is. Még egy terület van, amiben lehetőséget lát: a turizmus, mely ma még gyerekcipőben jár.

A testvérvárosi gazdasági kapcsolatokat illetően úgy fogalmazott, nyitottak a paksi vállalkozók iránt. Az együttműködés egyik lehetséges területe lehet akár a borászat, s

Fotó: Szaffner Ferenc

ennek első lépcsőjeként paksi borászok már bemutatkoztak a Kézdivásárhelyi Sokadalom rendezvényein is. Nem csak a paksi borokat várják azonban, hanem minden olyan vállalkozást, amely szeretné tevékenységét határainkon túlra is kiterjeszteni.

Dávid Ildikó

Helyben osztják el a pénzt

A Paks és Kalocsa környéki települések részvételével alakult vidékfejlesztési közösség 1,2 milliárd forintot fordíthat a térség fejlesztésére. A pénzt a közösen elfogadott program alapján pályázat útján oszthatják fel 2015-ig.

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium által koordinált LEADER program keretében tavaly alakult meg a Duna Összekötő Leader Csoport a paksi kistérségből 13, a kalocsaiból 8 település csatlakozásával. Paks – miután ötezer lakosúnál nagyobb – nem vehet részt a programban. Kuti Imréné vezetésével egyesületet hozott létre a csoport, s meghatározta helyi fejlesztési programját. A 2015-ig tartó időszakban erre alapul majd az uniós forrásból elnyert 1,2 milliárd forint felosztása. Erről szintén helyben születik majd döntés, de – mint Kuti Imréné elmondta – előre meghatározott tematika, ütemterv és a minisztérium folyamatos kontrollja mellett. Az egyesület elnöke hozzátette, soknak tűnik az 1,2 milliárd forint, de miután huszonegy települést érint, szóba sem jöhetnek nagyobb projek-

tek, mint például szennyvízhálózat-kiépítés. Az elnök abban bíz, hogy ez a pénz arra lesz elegendő, hogy megerősödnék segítségével a civil szervezetek, kisvállalkozások, az önkormányzatok is tudnak fejlesztéseket végezni, épületeket, közösségi és játszótérket megújítani.

Kuti Imréné abban látja a LEADER program lényegét, hogy nem egy kívülálló által meghatározott elképzeléshez lehet támogatást elnyerni, hanem saját elképzeléseik megvalósításához. A helyi problémák megoldását az ott élőkől alakult akciócsoportok igyekeznek megoldani, helyben született ötletek alapján. A LEADER program az alulról kezdeményezett összefogást ösztönzi, és a helyiekre bízta a projektek kiválasztásáról és finanszírozásáról szóló döntéseket. Az első pályázat várhatóan a hónap közepén jelenik meg, ezt még nem a Leader egyesület, illetve annak most felálló munkaszervezete hirdeti meg, de a bírálatban már részt vesz. Kuti Imréné aláhúzza, a pályázatok bírálata az előre eldöntött, pontosan meghatározott elvek mentén történik.

Vida Tünde

Hulladék-kommandó alakul

Az illegális szemétkerakó helyek felszámolását, és újak kialakulásának megakadályozását tűzte ki célul a most megalakult hulladék-kommandó, melyet az ÖKO Munkacsoport Alapítvány hívott életre. Mindazok munkáját össze kívánják hangolni – az önkormányzattól a rendőrségen át a civil szervezetekig – akik kapcsolatba kerülhetnek a fenti témával. Mint azt Jantnerné Oláh Ilonától, az alapítvány elnökétől megtudtuk, rendszeres bejárásokat tartanak majd a város térségében, amely során feltérképezik az illegális hulladéklerakókat, s vagy a „tettes”, vagy a földtulajdonos felderítésével igyekeznek elérni, hogy a szemét oda kerüljön, ahova való: a városi hulladéklerakóba. Legfőbb céljuk azonban, hogy elejét vegyék a szemétkerakónak, s elérjék, hogy a környezetet mindenki magáénak érezze – s ne csak a kertkapun belül figyeljen rá.

Dávid Ildikó

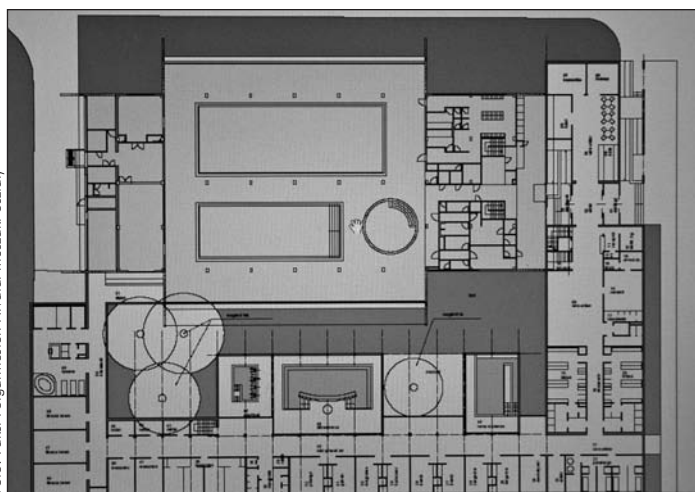
Gyógyfürdőt terveznek a központba

2010-ben kezdődhet el legkorábban a paksi gyógyfürdő építése a tanuszoda melletti területen. A komplex gyógyászati központ tervezése még az idén befejeződik. A beruházás a jelenlegi számítások szerint 750 millió forintból valósulhat meg, pályázati lehetőségek hiányában saját erőből.

A hetvenes években fűtők az azt a kutat, amely 37-38 Celsius fokban gyógyvizet biztosít Pakson. Az első tervpályázatot egy, a kútra épülő gyógyfürdő építésére 2000-ben, a szakorvosi rendelőintézzel párhuzamosan írták ki. A létesítmény akkor anyagi forrás hiányában nem készülhetett el. Pályázati lehetőség azóta sincs ilyen jellegű beruházás támogatására, de a képviselő-testület döntése nyomán elkezdődtek az előkészületek a komplexum megvalósítására. Felülvizsgálták a meglévő gyógykutat és egy újabb fűrásáról is határoztak. Az új kút feltárása várhatóan még az idén megtörténik mintegy 50 millió forintos költséggel.

– Elindítottuk a tervezési programot. Felkértünk egy budapesti székhelyű céget, az Aquaprofit Zrt.-t, amely nagy gyakorlattal rendelkezik a für-

dők építése terén, és elkészítettük velük az alaptervezési programot, most zajlik ennek szakértői egyeztetése orvosokkal és gazdasági szakemberekkel – tudtuk meg Hajdú János polgármestertől. Ezzel párhuzamosan elkészültek és elfogadták az épület terveit, amelyet egy 2000-ben megkötött szerződés alapján a Kern és Klenk Bt. készített el. A gyógyfürdő tervezési fázisa

Fotó: Paksi Polgármesteri Hivatal műszaki osztály

várhatóan még az idén befejeződik. Az elképzelések szerint a létesítmény egy 2500 négyzetméter alapterületű gyógyászati központ lesz. 100 négyzetméteres alapmedence, 4 fős súlyfürdő és egy termálmedence várja majd a gyógyulni vágyókat. A paksi gyógyvíz mozgásszervi megbetegedések és nőgyógyászati panaszok enyhítésére biztosítana lehetőséget. – Nem országos vagy európai szintű fürdőt szeretnénk építeni, a komplexum elsősorban a paksiaknak és a Paks környékieknek készül. A hangsúly nem az élmény elemeken lesz, hanem a minél szélesebb körű gyógyászati tevékenységen – mondta el Hajdú János. Kádfürdős kezelések, iszappakolások, gyógytorna – csak néhány azok közül a szolgáltatások közül, amelyet a gyógyfürdőben szeretnének biztosítani. És, hogy a kínálat minden igényt kielégítő legyen, megkezdte a város a tárgyalásokat az atomerőművel a tanuszoda és az új létesítmény összekapcsolásáról.

-dal-

Újabb százmillió panelfelújításra

A panelházak felújításának támogatásáról tárgyalt szeptemberi rendkívüli ülésen a paksi képviselő-testület. Erre a célra újabb százmillió forint elkülönítéséről határoztak. A megemelt összegnek köszönhetően két éven belül megtörténhet a lakótelepi házak több mint felének energiatakarékos korszerűsítése.

Az idei költségvetésben 40 millió forintot különített el erre a célra a képviselő-testület. A pályázók nagy számának köszönhetően ez az összeg hamar elfogyott, 2009-re már 200 millió forint biztosításáról határoztak a városatyák. Ezen felül 2010-re is kötelezettséget vállalt a grémium, júliusban úgy határoztak, hogy akkor előreláthatólag 100 millió forinttal segíti a panelprogramban résztvevő lakóközösségeket a város. A szeptemberi rendkívüli ülésen újabb 100 millió forintról döntöttek, ez az összeg szintén 2010-ben áll

majd rendelkezésre. Szeptember 30. volt a határideje az idei állami pályázat beadásának. A jelentkezők nagy száma miatt volt szükség az önkormányzati garancia vállalására. Ugyanis az idén beadott pályázatok jövőre vagy legkésőbb két év múlva realizálódhatnak. – A 2010-es költségvetés terhére jelentős kockázatot vállalt a testület az újabb 100 milliós tervezett elkülönítéssel, de ha megvalósulnak azok a pályázatok, amelyeket a lakóközösségek elterveztek, akkor 2010 év végére a lakótelepi lakások 61 százalékának megtörténhet az

energia-megtakarítást eredményező felújítása – mondta el

Hajdú János polgármester. A panelprogram 2001-ben indult el Pakson, eddig a lakótelepi lakások 35 százaléka korszerűsödött. Ha az idén elindított pályázatok is nyertesek lesznek, akkor kb. 1500 lakás már megfelel majd a kor követelményeinek. Ez a szám országosan is egyedülálló.

Dallos Szilvia

Paksi Hírnök

Megjelenik kéthetente, 4500 példányban

Kiadja a TelePaks Közhasznú Társaság

Főszerkesztő: Dávid Ildikó

Szerkesztőség: Paks, Dózsa Gy. u. 51–53.

E-mail: paksihironok@index.hu

Telefon és fax: 75/310-153

Nyomda: Kerényi Nyomda, Szekszárd

Hirdetésfelvétel: Fonyó Lajos, 70/310-8374

Következő megjelenés: 2008. október 17.

Félidőben

Bana János

Bana János pécsi származású, alig túl a harmincas évein, 1992-ben került Paksra, az atomerőmű polgári védelméhez. Hivatásos katonaként sok helyütt élt az országban, testközelből szerzett tapasztalatot a magyar lakótelepi életről. Paks kellemes csalódást okozott számára a sok intézményével, iskolájával, óvodájával, parkjaival. Mind mondja, annyira zöld és annyira élhető, hogy azt kívánja: ilyen helyeken lakjanak más ipari városokban is.

Ma már civilben vezeti az atomerőmű balesetelhárítási csoportját. Hol NATO gyakorlaton vesz részt, hol pedig egy világméretű influenzajárvánnyal kapcsolatos konferencián, feladata igen változatos területekkel köti össze (hiszen egy atomerőmű üzemeltetőinek mindenre fel kell készülniük). Nem csak munkája során találkozok nem mindennapi helyzetekkel, több helyen megfordult már a világban, India, Pakisztán, Indonézia katasztrófa-sújtotta övezeteiben, humanitárius küldetéseken vett részt. Kapcsolatban áll különböző karitatív szervezetekkel, ha baj van, keresik, összecsomagol és indul.

Jelenleg a legnagyobb esemény várja itthon, harmadik gyermeke, egy három hónapos kisfiú.

Fotó: TelePaksi Kistérségi Televízió

A közéleti szereplés új Bana János számára, hiszen ez az első ciklus, hogy képviselőként is ki próbálja magát. Két éve a Polgári Összefogás színeiben indult a 8-as körzetben. A lakótelepen élőként, az itteni közterületek megújítását látta kezelendő problémának, mikor elvállalta a jelölést. A szóban forgó körzet a Kurcsatov, Ifjúság, Babits, Gesztenyés utca területét foglalja magába. Jellegzetessége, hogy a társasházi lét a meghatározó. Ez a legjobban felújított körzet a panelházak szempontjából. A Kurcsatov utca teljesen, s már két tízezeres is új köntösbe öltözött, a Gesztenyés utcában pedig most nyújtottak be pályázatot.

A körzet másik jellegzetessége, hogy számos intézmény található itt, a bölcsődétől az iskolán át az idősok otthonáig. A körzet legnagyobb feladata talán a II. Rákóczi iskola felújítása, ahol időszerűvé vált a nyílászáró-csere és az épület

rendbetétele. Erre most nem sikerült pályázati pénzt szerezni, ám tovább próbálkoznak, mondja Bana János. Van, ami mégis újdonság: tanévkezdésre egy korszerű játszótér készült el az iskola udvarán. Egy másik intézmény, a bölcsőde renoválására is pályázatot adtak be, az elbírálás itt még folyamatban van.

A már említett lakótelepi közterületek kapcsán felmerült az itt élők részéről, hogy a Kurcsatov úton az újságosbóde melletti részen kipusztult a fű, így az eső lemossa a járdára a földet. Rövidesen itt

újra zölddé teszik a területet,

és támfalat építenek, megakadályozván, hogy lefolyjon a sár. A fenti feladathoz a képviselői keret is hozzájárul, amelyből tavaly a Kurcsatov utca mögötti területet rendez-

ték, padokat, szemetéseket helyeztek ki, rendbe rakták a strand mögötti területet, a tavat kitisztították.

A házak közötti zöldterületen van még tennivaló bőven, mint a képviselő mondja: most elindulnak az utca elejétől, és haladnak lépésről-lépésre. Egyébként a kampányidőszakban felmerült: külön részönkormányzatot hozzanak létre, hasonlóan a külső városrészekhez, a lakótelepen élők számára. Az ötlet abból adódott, hogy a lakótelep teljesen más problémákkal küzd, mint a város többi része, ám átgondolták az itt élő képviselőkkel, és elvetették a tervet. Nehézséget okozna, hogy külön költségkeretet kellene biztosítani a részönkormányzatnak, ezért a város összköltségvetéséből igyekeznek megvalósítani az elképzeléseket.

Választási programjában több konkrét tennivalót is felsorolt Bana János a körzet kapcsán. Ebből a Kurcsatov és Teller Ede utca mögötti zöld terület rendezése, az építkezések során kitermelt és ottmaradt föld elszállítása megtörtént. Felvetődött, hogy a Mese-

vár óvoda Gesztenyés úti bejárájánál átépítik a területet, hogy

lehessen parkolni az óvoda előtt,

ne kelljen átmenni az úton. Ez az autópálya-építéssel kapcsolatos elkerülő úttal függ össze (ami a Gesztenyést a Fehérvári úttal kötné össze), annak részeként valósulhat meg ennek rendezése. Az ASE csarnok és a jégpálya közötti zöld terület rendbetétele kapcsán még nem dönt el, hogy kereskedelmi célra hasznosítják, vagy pedig parkot alakítanak ki ezen a részen. A gyerekek biztonsága és a kóbor állatok távoltartása érdekében célul tűzték ki, hogy a Kurcsatov utcán található játszótereket körbekerítik. Ez még nem valósult meg, de sorra fog kerülni, ígéri a képviselő.

A háttérmunka kapcsán Bana János elmondta, természetesen a frakciómunka vitákból áll, ez azonban nem látszik a testületi üléseken, hiszen ott a Polgári Összefogás már egységes véleményét képviseli. *Dávid Ildikó*

A Félidőben sorozat következő adásában Barnabás István alpolgármestert, a 7-es körzet képviselőjének munkáját ismerhetik meg, október 6-án a híradó után, a TelePaks csatornáján.

Környezetvédelmi pályázat Tető alá hozzák

Pályázatot hirdet az önkormányzat környezetvédelmi és mezőgazdasági bizottsága, a környezet- és természetvédelmi feladatok megvalósítására, az ezekkel összefüggő civil társadalom projektjeinek támogatására. Sokféle munkatervvel pályázhatnak a szervezetek: Környezeti nevelés és oktatás, tudatformálás; A felnőtt társadalom, fogyasztók környezeti tudatosságának erősítését szolgáló szemléletformáló programok; A lakosság környezeti információkhoz való hozzájutását segítő, a környezeti veszélyforrásokat feltáró és

megszüntető tevékenységek – íme néhány a megpályázható tevékenységekből. A pályázat részletes kiírását és a feltételeket megtalálják a www.paksihironok.hu oldal Közérdekű rovatában. A benyújtás határideje október 14. délelőtt 10 óra. A vissza nem térítendő támogatásokra rendelkezésre álló keretösszeg 320 ezer forint. A pályázati anyagot a Paksi Polgármesteri Hivatal Műszaki Osztályán szerezhetik be, s ugyanitt kérhetnek bővebb felvilágosítást Schmidtné Fekete Renánától a 75/500-524-es telefonszámon.

Leköszönt az elnök

Lemondott az Iparoskör elnöki tisztéről Kovács Sándor. Az új vezető személyéről legkorábban decemberben születik döntés.

Tíz évvel ezelőtt alakult meg a Paksi Iparos és Vállalkozói Kör. Kovács Sándor azóta töltötte be a civil szervezet elnöki posztját. Lemondását a nyári szünet utáni első iparosköri esten jelentette be. – Elfáradtam a tíz év alatt ebben a pozícióban, nincs már bennem az a tűz, amely ehhez a munkához szükséges. Olyan vezetőt kell a szervezet élére választani, aki új lendülettel viszi tovább az Iparoskört – indokolta meg döntését Kovács Sándor. A jelenlegi elnök továbbra is aktív tag kíván maradni, szeretné, ha a már hagyománnyá vált rendezvények megmaradnának. Ezek

közül néhány még az új vezető beiktatása előtt megvalósul. Októberben kirándulni indulnak a vállalkozói kör tagjai, a Balaton-felvidék nevezetességeit tekintik meg családtagjaik társaságában. Decemberben 12-én negyedik alkalommal adják át a Lussonium-díjat a városi művelődési központban. Az elismerés ezúttal is egy olyan civil személyé lesz, aki sokat tett városunkért. Tervezik emellett a hagyományos családi karácsonyi estjük megtartását és a vállalkozók báljában is rophatják majd a szórakozni vágyók.

-dal-

Fotó: Fonyó Dániel

Felállványozták a Szentlélek (közismertebb nevén: Makovecz) templomot, a bádigos pedig el is kezdte már a munkát; felújítják a templom tetőjét, így próbálják megóvni a gyakori problémává lett beázásoktól.

Mint azt Keresztes Pál plébános a Paksi Hírnöknek elmondta, a tetőt alkotó három típusú anyag: a fa, a fém és az üveg tágulási együtthatója különbözik, így keletkezhetnek rések, amelyeken a csapadékvíz befolyt. Most új, egyfajta polikarbonátos technológiával igyekeznek úrrá lenni ezen. Három évvel ezelőtt már volt egy kísérlet a beázások megakadályozására, leszedték a tetőt, de ez nem hozott eredményt.

A jelenlegi javítást Makovecz Imre, a templom tervezője jóváhagyta, a pécsi püspökség is támogatta az elképzelést. A beruházást a római katolikus egyházközség finanszírozza, megközelítőleg kétmillió forintba kerül majd. A munkálatokat, amelyek várhatóan egy hónapon át tartanak, a neves rézműves, Priskin Antal végzi.

Az állványzatot a Paksi Atomerőmű Zrt. bocsátja az egyház rendelkezésére. Mint azt a plébánostól megtudtuk, egy hónappal ezelőtt 480 ezer Ft értékben rézcsatornát tulajdonítottak el tolvajok, s nem szerették volna, ha az állványzat is erre a sorsra jut – ezért, míg nem szerelték azt össze, a hívek párosával járőröztek, ekképpen vigyázva az értékes anyagra. *Sólya Emma*

Két programra invitálja az érdeklődőket a FIDESZ paksi szervezete októberben. Az 1956-os forradalomra emlékeznek 15-én, vendégül látják Wittner Mária 56-os szabadságharcost és Ékes Ilona országgyűlési képviselőt. A filmvetítéssel egybekötött rendezvény a Duna Hotelben lesz, este hat órától. Október 23-án este fáklyás felvonulást és ünnepi megemlékezést tartanak az 1956-os városi emlékműnél.

Atomerőmű

Amerikai vizit Bátaapátiban

Bátaapátiba látogatott dr. Dale Klein, az Egyesült Államok Nukleáris Biztonsági Hatóságának elnöke. Az amerikai hivatal vezetője magyar kollégájának, dr. Rónaky Józsefnek, az Országos Atomenergia Hivatal főigazgatójának meghívására érkezett Magyarországra.

Különböző a két ország gyakorlatában, hogy Amerikában két radioaktív hulladékot különböztetnek meg a felezési idő alapján: kis és nagy aktivitásút. A nálunk keletkező atomerőművi közepes aktivitású hulladék például kint kis aktivitásúnak számít – derült ki az amerikai szakember tájékoztatójából. Dr. Dale Klein nagyon jónak ítélte a kis és közepes aktivitású hulladékot rövidesen befogadó bátaapáti létesítmény biztonságát, s elmondta: Amerikában számos kis aktivitású tároló létezik, s idén érkezett egy engedélyezési kérelem nagy aktivitású tároló építésére.

Fotó: TelePaks Kistérségi Televízió

A világon egyébként még sehol nem működik nagy aktivitású radioaktív hulladékot befogadó tároló, ám Amerika mellett Svéd- és Finnországban is előrehaladott projektek

vannak – azaz három tároló is megkezdte majd működését, tájékoztatót dr. Rónaky József. Az Országos Atomenergia Hivatal főigazgatója elmondta: Pakson ötven évig pihenhettek biztonságosan a kiégett kazeták az átmeneti tárolóban – ez idő alatt eldőlt, hogy a világ gyakorlata a kiégett kazeták újrahasznosítása, vagy pedig a végleges tárolás felé halad. Ez utóbbira azonban mindenképpen szükség van, folynak a kutatások a Nyugat-Mecsekben, ahol egy föld alatti kutatólaboratórium létrehozása a következő feladat.

Az amerikai és a magyar nukleáris hatóság együttműködése egyébként több évre nyúlik vissza, s folyamatosan megosztják egymással az e téren szerzett tapasztalataikat. Mindkét félnek van mit tanulnia a másiktól, fogalmazott Dale Klein, aki kiemelte a magyar operátorképzés gyakorlatának hasznosítását az Egyesült Államokban.

Mint azt az amerikai hivatal vezetője elmondta: az USA-ban 104 reaktor működik, s további 23 blokk építésére nyújtottak be engedélykérelmet. Dale Klein ittjártakor a Magyar Tudományos Akadémián „Nukleáris reneszánsz” címmel tartott előadást az ismét előtérbe kerülő atomerőmű építések kapcsán.

-david-

A finn példát tanulmányozták

A magyar nukleáris szakmában sokat emlegetett példa a finnországi. Ennek e témának nem a szintén sokat citált finn-magyar rokonság az oka, hanem az a tény, hogy a loviisai atomerőműben ugyanolyan blokkok működnek, mint Pakson, s a nukleáris technika használata terén sok tapasztalattal bírnak.

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. újságírók számára szervezett szakmai utat Finnországba. A sajtó munkatársai, köztük lapunk tudósítója a loviisai atomerőmű működésével, a szomszédságban működő hulladéktárolóval ismerkedtek. Dr. Hegyháti József ügyvezető igazgató és Buday Gábor tudományos igazgató kísérték el a maroknyi csapatot, hogy a finnországi gyakorlat láttán felmerülő kérdésekre azonnal ismertethessék a magyar megoldásokat.

A magyarországi gyakorlattal ellentétben Finnországban nem

száz százalékos állami tulajdonú cégek üzemeltetik a nukleáris erőműveket. A Fortum részvényeinek 52%-a van az állam tulajdonában, a továbbiakon helyi és többségében külföldi befektetők osztoznak. A loviisai atomerőmű üzemeltetője más erőművekben, köztük több atomerőműben is érdekelt határainkon túl is. Két VVR 440-es blokk termeli az áramot Loviisában, egy kis szigeten. Egy műszaki probléma miatt 400 megawattal csökkentették a reaktorok teljesítményét, majd végrehajtották a teljesítménynövelő programot, ami

most zajlik Pakson. Ma 976 megawattot termel a két blokk. A Fortum teljes kapacitása 3400 megawatt. A másik finn telephelyen, Olkiluotóban már készül az új blokk, de Loviisában is tervezik egy új reaktor üzembe helyezését. Típusáról, nagyságáról még nem döntöttek. A magyar újságírókat tájékoztató Peter Tuominen szerint 1000-1800 megawatt teljesítményű jöhet szóba. Az üzemidő-hosszabbításra már megkapták az engedélyt, így ötven évig termelhet áramot az erőmű, melynek első blokkját 1977-ben, a másodikat 1980-ban kötötték a hálózatra. Peter Tuominen kiemelte: komoly üzemzavar nem volt, a blokkok kihasználtsága nagyon magas.

A csoport megnézte a föld alatt épült, a bátaapátihoz hasonló tárolót. A finneknek a

hulladék-elhelyezés nem állami feladat, annak kell gondoskodni a radioaktív hulladékok kezeléséről, aki az atomerőművet működteti. A kis és közepes aktivitású hulladékok számára mindkét atomerőmű mellett építettek tárolót, melyek gránittömbben vannak a föld alatt. Ide kerülnek majd a leszerelési hulladékok is. A nagy aktivitású hulladékoknak egy közös tároló készül majd. A kiégett fűtőelemek ideiglenes tárolására másféle megoldást választottak, mint hazánkban: nedves tárolóba kerülnek a kazeták.

A radioaktív hulladéktárolóban három kamra van, kettő az üzemviteli hulladéknak, ezekben 6-6 ezer hordónyi hely van – illetve volt, mivel az egyik tele van, a másik negyedrészen telt meg. A harmadik kamra a folyékony hulladékok elhelyezésére szolgál. A létesítmény szükség esetén bővíthető.

Vida Tünde

Kapósak a nukleáris szakemberek

Nagyszámú nukleáris szakemberre van szükség a közeljövőben, hangzott el azon a tavaszi, Budapesten tartott nemzetközi konferencián, ahol az oktatás és képzés fontosságáról tárgyaltak a világ nukleáris szakértői. Francia, belga, amerikai nukleáris cégek hívták fel arra a figyelmet, hogy egyenként évi 500 (!) új mérnököt terveznek felvenni a következő tíz évben. Mi a helyzet magyarországi képzéssel? – erről kérdeztük az új tanévben dr. Aszódi Attilát, a BME Nukleáris Technikai Intézetének igazgatóját, az atomenergetika tanszék vezetőjét.

A világszerte működő atomerőművek többsége a '70-es, '80-as években épült, ami azt is jelenti: akik akkor elkezdtek ott dolgozni, mára nyugdíjba készülődnek. Ugyan volt utánpótlás, ám az oktatásban nem készültek fel egy teljes generációváltásra, meséli Aszódi Attila arra felelve, miért a szakember-utánpótlás a legnagyobb kihívás ma a nukleáris ipar számára. Ugyan nem magyar jelenség, ám jó néhány országban Csernobil után úgy gondolták: nem az atomenergia a jövő útja, s ezzel a képzések is elsorvadtak. Mára azonban a klímaváltozás és a növekvő energiaigények miatt olyan országokban is előtérbe kerül az atomerőmű-építés, ahol néhány évtizede még szóba sem jöhetett volna.

Ezzel párhuzamosan felértékelődnek azok az intézmények, ahol ilyen jellegű képzés folyik, nálunk a műszaki egyetemen működik az ország egyetlen oktatóreaktora. Idén mind az Energetikai mérnök BSc, mind a Fizika BSc szakra felvett hallgatók létszáma hatvan körüli, s nehéz megmondani, hogy közülük a lemorzsolódás után vajon mennyien választják majd az atomenergetika, illetve nukleáris technika szakirányt, mondja a tanszékvezető. Ugyanakkor az egyetem igyekszik a felvételi pontszámokat, amennyire csak lehet, magasán tartani. Ezzel az a cél, hogy aki ezt választja, ne csupán egy „papírhoz” akarjon jutni, hanem komolyan is vegye a pályaválasztást. Egy közelmúltban elvégzett felmérés szerint az itt végzetek között nem volt munkanélküli, és mintegy 85-90 százalékuk a szakmában dolgozott.

A jelenlegi helyzetben elegendő diákok képeznek, mondja dr. Aszódi, ám a mostani keretszámokkal sem az üzemidő-hosszabbítás, sem pedig új blokkok építése esetén nem lesz megfelelő számú szakember, hívja fel a figyelmet. Az energetikára épülő hazai mérnökcégek, kutatóintézetek az új blokkok építése kapcsán a politikai döntésre várnak, véli az intézetvezető, ám a megnövekvő szakember-igényeket már most jelezniük kellene. További nehézséget okozhat, ha engedvén a versenyképesebb feltételeknek, a fiatal magyar szakemberek külföldön kamatoztatják tudásukat. Ma lényegesen mobilabbak a diákok, akik használható nyelvtudással rendelkeznek, és tárt karokkal várják őket a nemzetközi

Az egyetemi oktatóreaktor 1971 óta üzemel Budapesten.

munkaerőpiacon. Már a cserediákként kint tanulókat is állásajánlatokkal keresik meg a külföldi atomenergetikai cégek, és fennáll a veszélye, hogy elcsábítják őket, meséli a tanszékvezető (főleg, ha a bevezetőben említett francia, belga, amerikai cégek emberigényét is figyelembe vesszük).

Az intézet számára jó ideje a legnagyobb kihívás, hogy a negyvenéves oktatóreaktort tovább tudják üzemeltetni. Ugyan tavaly további tíz évre megkapták az üzemeltetési engedélyt, ám elengedhetetlen a reaktor műszaki felújítása, ami összességében 400-500 millió forintba kerülne. Ebben a kérdésben azonban egymásra mutogat az oktatási minisztérium és a nukleáris ipar, mindegyik úgy gondolja: a másik feladata ehhez az anyagi feltételeket megteremteni, ecseteli az intézet vezetője. (Angliában, ahol tíz új blokkot készülnek építeni, egy atomenergetikával foglalkozó cég 5 millió fontot adományozott a manchesteri egyetemnek, hogy élessze újjá a nukleáris mérnökképzést.) Az idő majd eldönti, elmegy-e világ mellettünk, mondja Aszódi Attila a feltételekre utalva. Mindeközben az oktatás tartalmi része igyekszik nyomon követni az iparág megújulását, s az alaptantárgyak helyett inkább a szakmai tárgyakat helyezik előtérbe, s ma már itt is a kétszintű képzés szerint tanulnak a diákok, akik előbb ún. alapszintű BSc, majd mester-szintű (MSc) diplomát kapnak kézhez.

Dávid Ildikó

Pakson Schengenről

Hogyan változtak meg a schengeni csatlakozást követően a rendőri feladatok? Erről tanácskoztak a Nemzetközi Rendőr Szövetség, azaz az IPA paksi szervezete által lebonyolított nemzetközi szakmai napon az atomerőmű Tájékoztató és Látogató Központjában. A 2007. december 21-i határyitást követően, a déli és a keleti megyékben nagymértékben nőtt a feladatok száma, hiszen az ukrán, román, szerb és horvát határszakasz lett a schengeni külső határ.

– A bűncselekmények, illetve a jogellenes cselekmények száma 10-15 százalékos emelkedést mutat. Ennek visszaszorítása mellett a következő nagy feladat Románia schengeni csatlakozása lesz. Abban kell majd segítenünk román kollégáinkat, hogy a határrendészeti feladataikat maximálisan ellássák – mondta dr. Buczkó Andor határrendészeti osztályvezető. A határyitást követően az országgyűlésnek is új idegenrendészeti jogszabályokat kellett alkotnia. – A jogszabályi változások megtörténtek, de a gyakorlatban még több problémát kell kiküszöbölni. A külföldiek számos olyan kisebb súlyú bűncselekményt követnek el, amellyel szemben nem büntetőjogi, inkább idegenrendészeti jogszabályokat kellene alkalmazni, ami gazdaságosabb és gyorsabb is – fogalmazott dr. Hautzinger Zoltán, a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság idegenrendészeti osztályvezetője.

Az egész napos konferencián téma volt továbbá a magyar rendőrség szervezeti átalakulása, a schengeni külső határ ellenőrzése, valamint a polgárőrség és a rendőrség együttműködése is.

Faller Gábor

Választott hazájuk: Magyarország

Szeptemberben öt Pakson élő, európai országból érkezett polgár választotta második hazájának Magyarországot – letették az állampolgársági esküt a polgármesteri hivatalban. Vajon mit érez az egykori NDK területéről érkezett német asszony, az orosz család egy és egy romániai magyar férfi kettős állampolgárként, itt Magyarországon?

Fotó: Tell Edit

A Magyarországon élő német háziasszony – Heidelore Kohlhase, férjezett nevén Sipos István Józsefné – még 1971-ben érkezett Dunakömlődre Sömmerda városából. Vendégmunkásként a volt NDK területén dolgozó magyar férj hozta magával édesanyja házába, német földön született első gyermekükkel együtt. Heidi elmesélte, szülei féltették a magyarországi élettől, az idegen országtól, ám később, látva lányuk sorsának alakulását, belenyugodtak, elfogadták gyermekük döntését. 1974-ben már Magyarországon született meg második gyermekük.

A harmincnégy éve hazánkban élő asszony szereti Dunakömlődöt, olyannyira ragaszkodik hozzá, hogy soha nem merült fel benne és családjában a költözés gondolata. Remek kapcsolatot ápol a helyi svábokkal, nevéhez fűződik a Dunakömlődi Fotóalbum című helytörténeti gyűjtemény német nyelvre fordítása. A család életében érdekes fordulat, hogy a Németországban született gyermekük Magyarorszá-

gon él, a Magyarországon született fiú családjával együtt Németországot választotta második hazájául.

Heidi így fogalmazott: – Ki tudom jelenteni, hogy Magyarország a hazám. Kétszer annyi időt töltöttem itt az életemből, mint a szülőföldemen. A magyar himnusz magyar állampolgárként, a magaménak érzem.

A magyar városok közül Esztergom a legkedvesebb számára, Petőfi Sándor költészetét ismeri és szereti. Tevékeny szerepet vállal a dunakömlődi közösségi életben: a nyugdíjas klub hétköznapijaiban, rendezvényeken.

Fotó: Tell Edit

A volt Szovjetunióból, Voronyezs megyéből érkezett a háromtagú Matvijan család. Az 1990 karácsonyán áttelepült fiatal pár, Vlagyimir és Julia, valamint az akkor két éves kislányuk az atomerőmű és az általa kínált munkalehetőség miatt választotta Paksot a letelepedésre. Az önálló, sikeres élet reményében hagyták el hazájukat, ahol abban az idő-

szakban a politikai, gazdasági válság rányomta bélyegét a hétköznapiakra. A biztos jövő, a jól megalapozható élet megvalósíthatatlannak tűnt a házaspár számára. Az első évek nehezen teltek: az erős honvágy, a megváltozott szokásrend nagy próbatétel volt a fiatalok számára. Kislányuk, Szabina, aki mindkét nyelvet kiválóan beszéli, ma már főiskolás. A család részt vesz a paksi Orosz Klub életében. E közösségben lehetőségük van kapcsolatot teremteni és ápolni a városban, az országban élő orosz közösségekkel. Inkább a hasonló, „vegyes” családokkal barátkoznak. Kérdésemre, hogyan viszonyul a magyar kultúrához, történelméhez, Vlagyimir így válaszolt: „A nem magyar ember nem ugyanazt érzi, mint a magyar állampolgár.” Ami bizonyára természetes.

Makó Ferenc lakótelepi otthonában fogad. Tiszta tekintetű, békés vendéglátóm Romá-

Fotó: Tell Edit

zött építi fel magában a tradícióknak megfelelően a jövőt. Hosszú távú elképzelései között sem szerepelt az ország elhagyása, hiszen a határhoz közel, nekik némiképp több szabadság jutott, mint az ország szívében lakóknak. A fordulat Ferenc testvérének, Makó Andrásnak Magyarországra való áttelepülésével indult el. András 1995-ben települt át hazánkba, és a testvérét látogató Ferenc 2002-ben követte őt. Ferenc áttelepülése óta szorgalmasan dolgozik egy paksi vállalatnál. Édesapja még ma is Kökényesden él, néha meglátogatja a fiait. A beszélgetésünk követő napon a Tavasz utcában futottam össze vele. Szüretelésből jöttek a barátjával, s a magát már idevalósinak (is) érző Ferenc otthonosan pakolta a szőlőt, préselte a csömögét...

Érdekes volt hallgatni a háromféle országból érkezett, hazánkban letelepedett, ma már kettős állampolgársággal rendelkező, eltérő életkorú és kultúrájú embereket. Megőrizve anyanyelvüket, hazájuk tárgyi emlékeit, erkölcsi-történelmi örökségét alkalmazkodtak egy számukra idegen föld hagyományaihoz, kultúrájához. Bizonyára nem könnyű feladat, nagy próbatétel a családok számára.

A beszélgetések során úgy éreztem, hogy ők ötten, akik hosszú évek óta itt élnek közöttünk, ahogy a költő mondja, otthonra, kertes, kis hazára találtak országunkban.

Tell Edit

Ki mit tud?

A paksi úttörők és a városi művelődési központ november 29-re Ki mit tud?-ot hirdet diákoknak. Az általános iskolás alsós és felsősöket, illetve a középiskolásokat várják

egyéni és csoportos produkciókkal. A fellépők három kategóriában mérhetik össze tudásukat: vers-, próza- és mesemondás; hangszeres zene; néptánc, klasszikus és modern tánc műfajokban. Nevezési díj nincs, a jelentkezéseket november 7-ig várják a művelő-

dési központban, bővebb információhoz a 75/ 519-153-as telefonszámon juthatnak az érdeklődők.

Az elmúlt évekhez hasonlóan neves szakmai zsűrit invitálnak a paksi rendezvényre, tájékoztatott Mezősi Árpád, a helyi úttörőszövetség vezetője. Tavalý

közel négyszázan vettek részt a megmérettetésen, s nem csak Tolna megyéből, hanem a szomszédos térségekből, sőt határainkon túlról is. Idén is várják több testvérvárosunk diákjait a programra, mely ennek köszönhetően nemzetközivé válik.

-david-

Gazdagodott a képtár

Tovább gyarapodott a városi képtár: tulajdonába került a most látható tárlat néhány alkotása. Nemrégiben nyílt Vera Molnár és Francois Morelle munkáiból egy kiállítás, melynek több darabja a művészek jóvoltából a város gyűjteményét gyarapítja majd. További hír, hogy a paksi képtár épületét egy nemzetközi építészeti díjra jelölték. A Mies van der Rohe Díjra, az Európai Unió Kortárs Építészeti Kiténtetésére országunként öt alkotást neveznek be, s már

maga a jelölés is nagy elismerésnek számít.

Hogyan kerül megfizethetetlen érték a város a tulajdonába, milyen megbecsülést vívott ki a Pakson ellentmondásos megítélésű épület, mi a titka a kortárs művészet befogadásának – ezekről is szó esett a TelePakson most induló új magazin adásában. A Kép Tár című műsor első vendége Prosek Zoltán, a Paksi Képtár vezetője, a beszélgetést október 7-én 18:00-kor, 8-án 17:30-kor láthatják a városi televízió csatornáján.

-david-

Fotó: TelePaks Kistérségi Televízió

Ahol gyerekjáték a nyelvtanulás

Vidám színek, apróságokra szabott bútorok, fantasztikus játékok. A Helen Doron Nyelviskola olyan, akár egy gyermek paradicsom. Zuschlag Edina a hatalmas piros szőnyeg közepén ülve türelmesen hajtogatja mondanóját. Angolul. Körülötte, mint valamiféle siserehad, izgorgozog néhány fiúcska, s közben meglepő természetességgel elhangzik néhány angol szó, egyszerűbb mondat. Bence, Ádi és Péter négy-öt évesek lehetnek. Játssza tanulnak.

A Helen Doron által hosszas kutatások után összeállított, 1985-ben útjára indított módszerrel közel félmillió kis- és nagy gyermek tanulja az angol nyelvet világszerte. Magyarországon öt évvel ezelőtt nyitottak az első Helen Doron nyelviskolák, Pakson és Szekszárdon egy éve Zuschlag Edina jóvoltából. A nyelviskola-vezető elmondta,

másfél évtizedes nyelvtanári tapasztalat után ismerte és tanulta meg a módszert, melynek eredményességéről maga is meggyőződött. A Helen Doron Early English azon a tényen alapul, hogy hatéves kor alatt a gyerekek biológiai készséggel rendelkeznek a nyelvtanuláshoz. Később ez a fogékonyság

megszűnik. A kisgyermekek viszont különösebb fáradság nélkül – második anyanyelvként – tanulhatnak meg angolul. – Minden érzékszervükre hatunk. Látás, hallás, tapintás, szaglás segíti a tanulást – mondja Edina. Hozzátette, a program nagyon kommunikatív, az új nyelv észrevétlenül épül be a kis ta-

nítványok mindennapjaiba. Ezt az is segíti, hogy a heti egy nyelviskolában töltött óra mellett rendszeresen hallgatnak a gyerekek megszokott napi tevékenységük során angol nyelvű cd-t. A nyelviskola vezetője kiemelte, nem memoriterekkel tanulnak, elemeire bontják a mondatokat, s a gyerekek képesek lesznek más környezetben is használni a szavakat. – Azt gondolom, ebben a korban a legfogékonyabbak a gyerekek, s számukra ez a leghatékonyabb módszer – vélekedik Edina. Mint elmondta, 8 hónapos kortól 14 évesig járhatnak nyelviskoláiba a gyerekek, akik életkor és tudásszint alapján alakított kiscsoportokban tanulnak. Tíz szemeszter épül egymásra, a speciális oktatási anyagot folyamatosan fejlesztik. A Helen Doron Early English Nyelviskola a Polygon irodaházban működik, további információt Zuschlag Edina ad a 20/9982-998-as telefonszámon.

(X)

Fotó: Molnár Gyula

Divat lett továbbadni a problémákat

A paksi kistérségben lakó gyermekek és családjaik, valamint a térség pedagógiai intézményeinek ellátására fenntartott, ingyenesen igénybe vehető szakszolgálati intézmény a Paks Térségi Pedagógiai Szolgáltató Központ. Vizsgálatokat végeznek, diagnózisokat állítanak fel, szakvéleményeket készítenek és sokoldalú terápiás eljárásokat folytatnak.

Bátran állíthatjuk, hogy nagy az ügyfél-forgalom a pedagógiai szakszolgálatnál. Ennek egyik oka, hogy az eltelt néhány évben jelentősen bővültek feladataik, egyrészt a törvényi kötelezettségeket követve, másrészt szem előtt tartva az igényeket, önkéntes vállalással. Az egykor nevelési tanácsadó néven ismert intézmény 1986 óta működik Pakson. Az első években a megyéhez tartozott, majd 1992-ben az önkormányzat fenntartásába került. A Paksi Többcélú Kistérségi Társulás létrejöttével, 2005 februárjától

már az egész

kistérségben dolgoznak.

Kezdetben nevelési tanácsadással foglalkoztak, ami a tanulási, magatartási, beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek vizsgálatát, segítségét foglalta magába. Ma már ennél sokkal szélesebb körben szolgálatnak. Feladatuk a logopédiai ellátás, a csoportos iskolaérettségi szűrések az óvodákban. Szakértői tevékenységet is végeznek, azaz a sajátos nevelési igény (sni), illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség (btm) szűrését, megállapítását, az érintett gyermekek ellátásával kapcsolatos teendők meghatározását és annak ellenőrzését bonyolítják. Két évvel ezelőtt pedig a korai fejlesztés és a fejlesztő felkészítés is megjelent feladatként a szolgálatnál. Utóbbiról azoknál a gyerekeknél van szó, akik állapotuknál fogva nem tudnak részt venni intézményes nevelésben. A paksi kistérségben körülbelül 20 érintett gyermek van, nekik meghatározott óraszámokban kötelesek az ellátást biztosítani.

A szolgálat az elmúlt tanévben felvette az alapellátáshoz tartozó iskolapszichológiai ellátást is, és akkor még nem beszélünk az idei tanévben elindított pályaválasztási tanácsadásról és az állatasszisztált

terápia területén megtett első lépésekről. Mindemellett működik a fejlesztő pedagógusok és gyógypedagógusok munkaközössége, amelynek keretében

az sni-s gyerekekkel dolgozó pedagógusokat segítik,

rendszeres találkozókon adnak számukra tájékoztatást a jogszabályi változásokról, új tesztekéről és speciális pedagógiai eljárásokat ismertetnek.

Jövő év tavaszán indítanak egy akkreditált tanfolyamot is, amely a speciális nevelési igényű gyerekekkel foglalkozó pedagógusoknak szól. Fontos megjegyezni, hogy az iskoláknak kell biztosítani az sni-s, valamint a btm-es gyerekek ellátását, de

kérhetik a szakszolgálat segítségét,

ami gyakran megtörténik, ugyanis nem minden iskolában tudnak biztosítani szakembereket, a szakszolgálatnál pedig adotak a személyi feltételek: van konduktor, pszichológus, pszichiáter, gyógypedagógus, logopédus. Amit tudnak, azt az utazószakember-hálózattal kiviszik helyszínre, így például a logopédiai ellátást, a csoportos iskola alkalmassági szűréseket, a korai fejlesztést.

A munka dandárja azonban házon belül zajlik.

Szeptemberben közel 300 gyermek egyéni vizsgálatát kérték a szakszolgálattól, közülük hetven százalék beutalt volt, azaz iskola, óvoda, családsegítő szolgálat, gyermekorvos kért szakvéle-

ményt, a többi esetben a szülő kérésére történt a vizsgálat, de más esetekben előfordul, hogy a gyámügy, védőnők, rendőrség, bíróság kéri a szolgálat közreműködését. Számtalan problémával keresik fel a szolgálat szakembereit, például csak a pszichológusnál alvászavar, neurotikus tünetek, pszichés zavarok, családi konfliktusok egyaránt szerepelnek a palettán. Eset van bőven, mondja Király Gabriella, de ez nem jelenti azt, hogy régen nem voltak problémákkal küzdő gyermekek. Az intézmény vezetője úgy látja, inkább arról van szó, hogy napjainkban sokszor hiányzik az összetársadalmi tolerancia, és divat lett az egyén szintjén is megoldható problémákat odaadni egy intézménynek, hogy oldják meg, mint ahogy elvisszük az elromlott autót a szervizbe. Gabriella úgy fogalmaz, ők egy protézis jellegű intézmény, amely

a társadalom

hiányosságait próbálja kompenzálni

valamilyen szinten. Az is igaz – tette hozzá –, hogy a tudomány fejlődésével sokkal kisebb eltéréseket is ki tudnak mutatni, így a diagnosztizálható problémák köre is bővült. A feladat ellátására az állam kötelezettséget ír elő, a normatív támogatás azonban az intézmény költségvetésének csak közel a felére elegendő. A fennmaradó negyvenmillió forint felét Paks a létszámarányoknak megfelelően vállalja, a további húszmilliót a kistérség településeinek kell biztosítaniuk, a tárgyalások eredményeként esetszám szerinti költségfelosztással, ami nem egy esetben nagy teher az önkormányzatoknak. Éppen ezért sokat próbál tenni a szakszolgálat azért, hogy az önkormányzatokat tehermentesítsék pénzügyi szempontból. Felvállalnak a kötelező feladatok mellett olyat is, amely nem annyira látványos, de normatíva jár utána, valamint rendszeresen pályáznak.

Jelenleg egy húszmillió forintos pályázatuk van folyamatban, amely az sni-s gyerekek ellátását támogatná kistérségi szinten a pedagógusok továbbképzésével.

Kohl Gyöngyi

Fiatalok a nagyvilágban

Amerikából jöttem...

Haholt Adél nevéről sokaknak egy régi paksi szépségverseny juthat az eszébe, ahonnan a koronával távozott az akkor még középiskolás, filigrán, szőke lány. Ma már főiskolára jár, kétgyermekes családanya, aki megjárta Amerikát.

– Baráttal, aki ma már a férjem, 1999-ben mentünk ki, mégpedig azért, mert akkor én elhatároztam: ha nem veszek fel a külkereskedelmi főiskolára, nem akarok menni máshová továbbtanulni, hiszen miért elégedjek meg olyasmivel, ami nem az, amire vágyom? A párom kérdezett rá: mi lenne, ha kimennénk Amerikába? Mindketten kaptunk is rögtön vízumot. Neki már volt munkahelye is, ahová mehetett, én meg nem féltem attól, hogy nem tudok majd elhelyezkedni. Érettségi után a nyarat még itthon töltöttük és szeptemberben elutaztunk.

New Jersey kertvárosában kezdték újrólgi életüket, egy erősen elhanyagolt szálláson, mint általában azok, akiknek saját erejükkel kell boldogulniuk. Adél újsághirdetés útján keresett munkát, egy hét után meg is találta, egy családnál helyezkedett el bábázitterként. Az apuka a princetoni egyetemen volt professzor, a klónozásról írt könyvet, amellyel kínai turnéra utazott. Adélnek segített volna elhelyezkedni más családnál, de a lány ekkor már úgy gondolta: más munkát is kipróbál.

– A barátnőm egy olasz pizzériás csapattal dolgozott, beálltam közéjük, pizzafutár lettem. Nagyon szerettem ezt, nagyon jól kerestem vele, reggel 10-től este 9-ig dolgoztam. Épp fiatal lánynak való munka volt, hiszen szabad voltam, emberek között, embereket ismerhettem meg, jó hangulatú helyen dolgoztam. Aztán elhívtak egy étterembe, egyfajta hostess-munka volt, ami azt jelentette, hogy én vezettem az asztalokhoz az embereket. Sok-sok állomás után aztán sikerült a szakmában elhelyezkednem – az ESZIBen menedzserasszisztensként végeztem –, egy irodában öt évet dolgoztam. Innen

mentem szülni is, Vivien lányom még Amerikában született. Két hónapos korában jöttünk haza.

– Mikor bábázitterként neveltem három gyermeket kint, akkor eldöntöttem: ezt nem szeretném végigcsinálni a saját gyermekemmel. Azt a kultúrát, a környezetet, azokat a szokásokat nem éreztem magaménak, Amerikában nem tudtam volna olyan élményeket, tapasztalatokat megosztani a gyermekeimmel, amiket átéltem gyermekkoromban. A legrosszabb, hogy az anyáknak hat hét után vissza kell menniük dolgozni. Ahhoz, hogy egy anya ott-hon tudjon maradni a gyermekével, igen jó egzisztencia kell, hiszen semmiféle állami támogatást nem kapnak. Nem lehet így biztosítani azt az erős családi összetartást, ami itt, Magyarországon megvan. Elhatároztuk, hogy hazajövünk.

Adél úgy látja: az Amerikában élő magyarok legalább hetven százaléka minden évben azt mondja, hogy a következő évben hazautazik... Aztán ez tolódik addig, amíg nem történik egy komoly esemény – mint náluk a kislányuk születése –, amikor aztán eldöntik: megveszik a repülőjegyet, és irány Magyarország, nincs visszaút.

– Összepakoltuk az életünket, és újra megpróbáltuk itthon. Sikerült. Azt azonban nem mondom, hogy nem mennék vissza, ha nagyobbak lesznek a gyerekek, és úgy alakul az életünk, hiszen jól éreztük ott magunkat, sokat utaztunk, sokat látunk. Számtalan barátunk, ismerősünk él kint, nem lenne olyan nehéz újra kezdeni. Csak a család hiányzott...

Sólya Emma

Derékba tört fák az út mentén

Az arra járók felháborodása mellett kezdődött meg az útszéli árok mélyítése Paks és Cece között. A Magyar Közút Kht. állami finanszírozású program keretében végzi a vízelvezető rendbe tételét. A munkával alvállalkozókat bízták meg. Az első szakaszon az árok mélyítése közben a munkagép letarolta az árok mentén burjánzó növényeket. A bokrokat megtépázta, a fák ágait letörte, sőt akadt olyan is, amelyet derékba tört. Lakossági jelzésre helyszíni ellenőrzést tartott a Magyar Közút Kht. paksi üzemmnökségének vezetője. Wiedemann Mi-

Fotó: Molnár Gyula

hály elmondta, az árok rehabilitációját kifogástalan minőségben végezte az alvállalkozó, de az út menti növényekkel kíméletlenül bánt, amit azonnal szóvá is tett. Fellépése eredményre jutott, az utazók láthatják, nagyobb odafigyeléssel végzi a munkát a Célgép Kft. A munka Wiedemann Mihály tájékoztatása szerint jövő hónap végéig tart. A szakember hozzátette, nemcsak az utak, hanem azok szegélyeinek karbantartása is feladataik közé tartozik. Az útszéli növények esetében az elvárás, hogy ne akadályozza a közlekedést, ezért lehetőségeikhez mérten rendszeresen gyéritik, irtják a belógó ágakat.

Vida Tünde

Vissza a természethez

A természetjárás kikapcsolódás, sport és életmód egyben, vallja dr. Török Erzsébet. Ő maga egyszer már belekóstolt ennek szépségébe pályakezdőként, de jöttek a gyerekek, nem maradt idő az efféle elfoglaltságra. Már a paksi polgármesteri hivatalnál dolgozott, ahol most az adócsoporthoz vezet, amikor találkozott Jakab Évával, aki „megfertőzte” ismét. 2002-ben egy erdélyi túrával indult az új szerelem, és – ahogyan mondani szokták – életre szólónak bizonyult.

– Nagyon jól éreztem magam, jó volt a társaság, nagyon nagy élmény volt – meséli. Annyira megtetszett neki a túrázás, hogy ma már minden szabadidejét ez köti le, a szabadságát úgy tervezi, hogy előbb egyeztetni a De-

meter Egyesület programjaival. Cseppet sem meglepő, hogy párja, Adorján József is szenvedélyes túrázó.

Erzsi bronzjelvényes túravezetői képesítést szerzett, így nem csak résztvevőként, hanem szervezőként, vezetőként is járja az országot, világot. Tapasztalata, hogy az emberek többnyire nem ismerik lakóhelyük és környéke természeti értékeit. Egyesületük éppen ezért Paks környéke, a Dél-Mezőföld megismertetését tűzte célul. – A túrázás nem azt jelenti, hogy csak falod a kilométereket. Közben észreveszed a növényeket, műemlékeket, gyönyörű vidékekbe, falvakba botlasz, amit meg sem lát az, aki autóval rója az utakat. Ilyenkor olyan kincsekre

bukkan az ember, ami mellett egyébként elmenne – mondja. Legújabb felfedezése a farkasboroszlán, aminek létezéséről eddig még csak nem is tudott. A tájakat illetően sok a kedvenc, de mostanság a Balatonfelvidék áll szívéhez közel. Csodálatos volt a túra, amit két hete tettek a Káli-medencében az ő vezetésével. Élményeit sorolva Erdélyt említi, ami egyik évben sem maradhat el. Aztán a városnéző, történelmi emlékhelyeket útba ejtő utakat, meg azokat, amit kulturális programmal kötnek össze. Feledhetetlenek a farsangok, amit a demeteresek számára szervez. Ezek mindig tematikusak, egyszer disznótör adja az alapot, másszor „Mesél az erdő” mottóval öltöznék maskarába.

Fotó: Molnár Gyula

Abban, hogy dr. Török Erzsébet minap átvehette a Magyar Természetbarát Szövetség „Természetjárás Fejlesztésért” kitüntetésének bronz fokozatát, minden bizonnyal ezek a nevéhez fűződő közösségépítő programok is benne voltak, nemcsak a természetjáró túrák.

Vida Tünde

Fotó: Molnár Gyula

Római földön íjászkodtak

12 település képviselői mérték össze tudásukat a római kori „hadszíntéren”. Lussoniumban rendezte íjászversenyét a Celőke Mezőföldi Íjászegyesület, mely a Paksi Íjászegyesület megszűnését követően alakult. A tagság jelenleg 35 főből áll, az egyesület elnöke Makai János, akit eddig a futballpályán játéktechnikaként láthattunk. A Balogh Antal Katolikus Általános Iskola és Gimnázium népes delegációval érkezett a ver-

senyre. Papp Áron a mini kategória győztese lett, míg Pukli Bálint a gyerekek között másodikként végzett. A távlövészetben a Celőke tiszteletbeli tagja, Gergely Ferenc egyedülként talált a 65 méterre elhelyezett célba. Ha valaki kedvet kapott az íjászkodáshoz, személyesen találkozhat az egyesületi tagokkal minden héten hétfőn, szerdán és pénteken a Rókus utca végén található egykori MHSZ lőpályánál.

röné

Kerüljünk Összhangba!

Az egészség és a szépség napjára várnak mindenkit október 11-én délelőtt tíztől este hatig a művelődési központba. A nagyklubban előadások zajlanak majd, ahol elsőként egy pszichológus boncolja majd az emberi konfliktusokat, de hallhatnak gyógytornászt, sportszakorvost és fogorvost, tájékozódhatnak az allergiáról mint pszichoszomatikus betegségről, dietetikus segítségével a méregtelenítésről, s a wellness- és életmód-tanácsadó a szervezet regenerálásába is bevezet majd.

Ezzel párhuzamosan a mozgani vágyók is kipróbálhatnak számos testkarbantartási módszert, hiszen több időpontban is lesz nyugdíjas torna, spin racing, Pilates, fitball és tini aerobics is. (Aki ezekre vállalkozik, ne feledjen otthon egy kényelmes ruhát!) Ízelítőt kaphatnak thai masszázsból, kozmetikusok sminktanácsadással állnak az

érdeklődők rendelkezésére, lesz tai jü bemutatón. Az általános állapotfelmérésen kiderülhet, milyen a vércukor-, vérnyomás-, koleszterinszintjük. Belekóstolhatnak bio ételekbe és italokba, és a hajgyógyászat terén is hasznos információkhoz juthatnak. Míg az anyukák szépítkeznek, a kicsiket játszótér várja.

A délelőtti regisztrált vendégek közül két főt kisorsolnak, akiket egyéniségükhöz illően, szakemberek közreműködésével átváltoztatnak. Délután öt órától a színházteremben „Őszi Harmónia” címmel divatbemutatón ismerhetik meg az új trendeket, a szünetben fellép Csonka András színművész.

A rendezvényekre a belépés díjtalan, ám önkéntes ajánlásukkal a Pakson élő krónikus betegségben szenvedő rászoruló, beteg gyermekeknek segíthetnek.

-ildi-

Kevesen éjszakáztak a művelődési házban

Attól különleges a „Kultúrházak Éjjel-Nappal” program, hogy a nemzeti kulturális örökség napjához kapcsolódóan két napon keresztül az ország minden megyéjében több mint száz helyszínen mutatták be sokszínűségüket a közművelődési intézmények. Mozivetítéssel, kiállításokkal, nosztalgiabulival, előadásokkal, helyismereti sétával és vetélkedővel, koncertekkel várta Pakson az érklődőket a művelődési központ, ennek ellenére a rendezvények látogatottsága idén sem volt magas. Nehéz-e megmozgatni bennünket – erről kérdeztük a programok szervezőit.

– Akik itt voltak, jól érezték magukat – így értékelte a két-napos programsorozatot a szervező, Rausch Ildikó. A legtöbb látogató Péger József kiállítására érkezett, de ők szinte valamennyi, a megnyitót követő programon is részt vettek. Új volt a rendezvények sorában a városismereti séta, amelyen hét csoport járta be Paksot, a természetjáró egyesület kiállítására is közel harmincan érkeztek. Az idei év tapasztalatait értékelve jövőre lehet, hogy csupán esti programokat hirdetnek, tette hozzá a szervező, hiszen úgy tűnik, inkább ilyenkor érnek rá az emberek.

– A „Kultúrházak Éjjel-Nappal” elnevezésű programmal a célunk az volt, hogy réteprogramokat tudjunk megvalósítani, illetve ezeket a rendezvényeket több szervezettel együttműködve hívjuk életre és bonyolítsuk le. Ez a cél megvalósult, hiszen minden korosztály, így a fiatalok és az idősebbek, valamint többféle érklődési körű látogatóink mindmind megtalálhatták rendezvényeink között a számukra érklődőket – mondta el a Paksi Közművelődési Kht. vezetője. Darócziné Szalai Edit tapasztalatai szerint a városi programokon résztvevők számát jelentősen befolyásolja az időjárás il-

letve, hogy párhuzamosan hány helyszínen zajlanak egyidőben rendezvények.

– Minden új kezdeményezésnek kell három-négy év, hogy megismerjék és elfogadják az emberek – mesélte Fodor Melinda, majd hozzátette: a „Kultúrházak Éjjel-Nappal” programot második alkalommal szervezték meg, így a munkájuk gyümölcse igazán talán jövőre érik be. A művelődési központ

mal is hirdettek táncházat, de jobbára a népzenei koncertek azok, amelyekre többen érkeznek. Újdonság a látogatottságot tekintve, mondta el Fodor Melinda, hogy az egészségmegőrzéssel, életmóddal kapcsolatban szervezett programokra egyre nagyobb számban látogatnak el, jellemző ez az ingyenes szűrésekre is, amelyekre már reggel sorban állnak az érklődők.

helyzetük miatt nem jutnának el színházba. A bérleten kívüli előadásokra nem igazán van igény, mondta el Szakácsné Baller Veronika. Csupán a népszerű előadókra és népszerű témákra mozdulnak meg az emberek, tette hozzá a színházi programok összeállítója. Munkájukkal ők arra törekszenek, hogy minél sokszínűbb legyen az előadások sora, többféle színház művészeit láthassa a paksi közönség, illetve, hogy lehetőség szerint mindenféle műfaj helyet kapjon.

A mozizás lassan kimegy a divatból. Ez Cselenkó Erika véleménye, aki az idei „Mozi ünnepre” szervezte meg a filmeket. Négy napon keresztül, slágerfilmekkel várták a látogatókat, helyár nélkül, egységesen 450 forintért. A legtöbb előadáson most sem volt tele a nézőtér. Jellemző ez szinte minden mozivetítésre itt, Pakson, kivéve az aktuális sikerfilmeket és a mesefilmeket. – A világ változik, egyre fiatalabb korosztály jár szórakozni, az ő érklődésükből már kiszorul a mozi. Emellett az internet elterjedésével szinte mindenki hamarabb hozzájut az újdonságokhoz, mint ahogy hivatalosan is megérkeznek hazánkba – mondta el Cselenkó Erika.

Szinte valamennyi megkérdezett szakember véleménye összecseng. Ami ingyen van, ami megszokott és ami népszerű – ezek az igazán eladható programok ma Pakson. A látogatottságot emellett jelentősen befolyásolja az időjárás: ha túl hideg van, azért nem jó, ha nagy a meleg, azért nem mozdulnak ki az emberek otthonaikból. Ezek a tényezők azonban egyáltalán nem tántorítják el a programok szervezőit. Ők azért dolgoznak, hogy legyen választék, hogy lehetőleg minden elérhető legyen a paksi közönség számára is.

Dallos Szilvia

Fotó: Molnár Gyula

A fény játéka tette különlegessé a nagykiállításban nyílt tárlatot. Péger József a termet egy fekete dobozzá alakította át, ahol fotókkal, képekkel, verseskötetével, filmmel vetítette a látogatók elé a '30-as évek Paksát és a mai várost.

munkatársa évek óta szervez tárlatokat. Tapasztalatai szerint a kiállításokra elsősorban a megnyitókör érkeznek nagyobb számban, akkor is jellemzően a kiállító ismerősei, családtagjai. A tárlatokkal a VMK nagy számban kínál helyi művészeknek bemutatkozási lehetőséget, és ezzel ők élnek is. Az intézmény hagyományörző programjait kevesen látogatják, mert igazán nincsenek még meg a hagyományai ezeknek a rendezvényeknek városunkban. Több alkalom-

Ha szórakozásról beszélünk, legtöbbünknek sokáig talán először a színház és a mozi az, ami az eszébe jutott. Ma már ezek az előadások is réteprogramnak számítanak. A színházi rendezvényekre jellemzően a bérletesek érkeznek. A Mórircz bérleten általában tele van a nézőtér, a Latinovits bérlet előadásain is csupán néhány szabad hely van. Évente 80-100 helyi cég és vállalkozás vált Gyermekmosoly bérletet, ezzel nyújtva segítséget azoknak a gyerekeknek, akik hátrányos

Van még mit tanulni a felnőtteknek

Szeptember a fogászati hónapja. Pakson ebből az alkalomból nem szerveznek akciót. Nem azért, mert a kutya sem törődik ezzel, éppen ellenkezőleg: az iskolákban minden nap terítéken van a téma, így nincs szükség külön kampányra. Az iskolafogász úgy látja, a paksi diákok körében jó a helyzet. Nem így van ez a felnőttek esetében.

Egy középkorú átlag magyar-
nak csupán minden harmadik
foga ép, tíz hiányzik, amiből
négyet pótoltatott. Öt éve fog-
orvosnál se járt, mert csak ak-
kor megy, ha fáj, a szűrés ismeretlen fogalom számára. A Magyar Fogorvosi Kamara országos felmérésén alapuló megállapítása szerint ezért a szájüregi rák veszélyével is szembe kell néznie. E daganatfajta az esetek nagy részében gyógyítható, mégis – a lakosság arányában – a világon nálunk hal meg a legtöbb ember miatta. – Rosszabb már alig lehetne a lakosság fogazati állapota – összegezte a kutatás tanulságait dr. Fejérdy Pál, a Semmelweis Egyetem Fogpótlástani Klinikájának igazgatója. Mint kifejtette: a rendszerváltás óta nincs javulás, az elmúlt 15 év egyetlen pozitív változása az oktatás hatékonyságában és az ellátás minőségében érzékelhető. A MediPress derűlátóbb, felmérése szerint világszerte megkezdődött az a tendencia, hogy figyelnek az emberek a szájuk tisztaságára. A Newcastle University kutatócsoportja azt állapította meg, hogy a felnőttek egészségtelen életmódja, a rendszertelen fogmosás, a fogorvosi vizsgálat hiánya valamint a dohány-

Fotó: Molnár Gyula

A körösetétleni Golyán Fruzsina kollégista. A gimnázium 13. osztályos diákja évente részt vesz a fogászati szűrésen. Elárulta, fél a fogorvosnál, de mivel kilyukadt és nagyon fáj a foga, azt kérte, húzzák ki. A vizsgálat alátámasztotta Fruzsina aggodalmát, menthetetlennek bizonyult a „bűnös”. Gál Gábor elmondta, ha tehetik, minden fogat igyekeznek megtartani, de ezúttal nem volt más megoldás, húzni kellett.

zás a felelős nagy részben a fogak rossz állapotáért. A tanulmány szerint a 20-30 év közötti fiatalok a leginkább hajlamosak az egészséges életmód és a fogápolás elhanyagolására.

Pakson, úgy tűnik, kedvezőbb a kép. A fiatalok, diákok esetében mindenképpen. A védőnői szolgálat folyamatosan ott van az iskolákban, a felvilágosítás, szűrés rendszeres. Minden gyerek legalább egyszer egy évben eljut a fogorvoshoz. Éppen ezért különösebb kampányt nem is szerveztek a fogászati hónapra, teszik a dolgukat, miként az év többi szakában. Molnárné Haholt Zsuzsanna vezető védőnő szerint fontos a szülők felelőssége. A fogmosásra, fogápolásra nem az iskolában, hanem a családban kell rászoktatni a

gyerekeket. Mint mondta, az iskolákban nincs megfelelő infrastruktúra az ebéd utáni fogmosásra, ha mindenki a mosdókba özőlnene, nagy káosz lenne, hiszen az intézmények vizesblokkjait nem erre tervezték. A szakember rámutatott, az ép fog megőrzéséhez több minden kell, kezdve a helyes táplálkozástól, a száj és fogápoláson át, a fogorvosi ellenőrzésig. Mint beszámolt róla, a várandós édesanyáknál kezdik a „fogmegtartó kampányt”.

A tapasztalat az, hogy a mai fiatalok fogazata épebb szülei-
kénél, ami több okra vezethető
vissza. Egyik lehet a vezető védő-
nő szerint, hogy ők csecse-
mőkoruktól kaptak fluoridtar-
talmú gyógyszereket és a pre-
venciónak köszönhetően ter-
mészetesebb számukra a fog-

ápolás. Molnárné Haholt Zsu-
zsanna szerint a felnőttek ese-
tében volna mit tenni, de a diá-
kok körében végzett felvilágo-
sító munka eredménye nyil-
vánvaló. Gál Gábor iskolafog-
ász is jó tapasztalatokról szá-
molt be lapunknak. – Megle-
pően ép a diákok fogazata –
összegezte. Mint mondta, na-
ponta 10-15 gyerek vesz részt
szűrésen, egy-két, de legfel-
jebb háromnál talál csak lyu-
kas fogat. Hozzátette, tizenöt
éve praktizál, s főként fiatalo-
kat lát el, így egy szeletet lát a
teljes képből. Szerinte a jó
eredmények az említett fluor-
bevitel mellett a tévécsatorná-
kon megjelent fogkefe- és fog-
krémreklámoknak is köszön-
hetők. Ez akarva-akaratlanul
a mindennapok részévé tette a
fogmosást. A legnyomósabb
oknak azonban azt tartja, hogy
fizetős lett az ellátás a Bokros-
csomag bevezetésekor. – Ez
nem feltétlenül az ifjúsági kor-
osztályt érinti, de a szülőkhöz
tudatosult, hogy jó lenne vi-
gázni, mert sokba kerül, ha
pótolni kell. Én inkább erre es-
küszöm, mert ami ingyen van,
azt nem becsülik meg.

A fogorvos szerint is a szülő-
nek van a legnagyobb felelős-
sége, hogy megtanítsa gyerme-
két a szájhygiénére. A fogorvos
ugyanis legfeljebb félévente
találkozik páciensével, a napi
kontrollt csak a szülő tudja
gyakorolni.

Gál Gábor tapasztalatai sze-
rint a fogápolás terén egyéb-
ként is volna még mit tanulni,
hiszen a nagy többség nem he-
lyesen mos fogat, csupán a rá-
gófelületet tisztítja, nem a fo-
gak közötti réseket. Helytelen,
mint mondja, a fogpiszkáló
használata, helyette finom
fogköztisztító keféket kellene
használni. Felhívta a figyelmet
az orvos a megfelelő fogkefére
is. Az, amelyiknek a sörtéje el-
hajlott, alkalmatlan az alapos
fogmosásra.

Vida Tünde

RENDELŐ A VÁROS SZÉLÉN

A pszichiátriai betegek száma egyre növekszik, melynek okaként a túlhajszolt, stresszes mindennapok, családi, munkahelyi problémák, valamint külső káros környezeti tényezők, például a tömeg, zaj, szmog is megjelölhetők. Van, aki maga kér segítséget a szakembertől; más orvostól jut el orvosig, és van, aki az őt körülvevő emberek biztatására kopogtat be a pszichiáter ajtaján.

Amikor egy egyébként egészséges ember komoly, hirtelen kialakuló, 10-30 percen belül megszűnő, erős szívdobogással, légszomjjal, izzadással, remegéssel, mellkasi nyomásérzéssel, sőt halálfélelemmel kísért rosszulletekről számol be, illetve az összes tünet közül legalább négy együttesen jelentkeznek, akkor felmerül a pánikroham gyanúja. Ha valakinek huzamos időn át megváltozik a magatartása, gondolkodása elnehezül, érzelmei eltompulnak, csökken a szellemi-fizikai teljesítménye, beszűkülnek a társas kapcsolatai, önbi-zalomhiány, bűnösségérzet lép fel, felnagyít jelentéktelen cselekedeteket, csüggedés és a jövőtől való félelem lesz úrrá rajta, szexuális vágya csökken, alvászavarral küzd, és gyakoriak az önpusztító gondolatai, bizonyos, hogy depresszióról van szó, amit kezelést igényel. Ez a két, manapság talán leggyakrabban emlegetett lelki eredetű betegség: előbbi egy szorongásos zavar, utóbbi pedig hangulatzavar. Ezek a betegségek rontják az egyén életminőségét, társas kapcsolatait beszűkítik, hosszú idejű fennállásuk esetén szervi megbetegedést is okozhatnak, sőt gyakran társulnak szenvedélybetegségekkel. A szorongásos zavarok, mint a pánikbetegség vagy a fóbiák előfordulási gyakorisága az összlakosságnál meghaladja a 10%-ot, nőknél kétszer olyan gyakori, mint a férfiaknál. Ami a depressziót illeti, egyes felmérések szerint a lakosság 15%-a legalább életében egyszer átesik egy súlyos depressziós időszakon, illetve minden hónapban a népesség 3-5%-a tekinthető depressziósnak.

Fotó: Szaffner Ferenc

Dr. Szita István pszichiáter-neurológus szerint annak oka, hogy a betegek száma növekszik, felgyorsult világunkban is keresendő. Elvesztettük a régi típusú kiszámíthatóságot, biztonságot, sokan alapvető egzisztenciális problémákkal küzdenek. Felületes információk tömkelege zúdul rájuk, amelyek ott munkálnak az agyunkban tudattalan szorongást keltve, de olyan hétköznapi okok is tünetképzők lehetnek, mint a hirtelen munkahelyvesztés, válás, a stabil értékrend hiánya. Természetesen vannak, akik meg tudják oldani problémáikat a gondok szintjén, de vannak, akik nem. Esetükben a stressz, a szorongató élmények tünetképzővé válnak. Saját magunkon kevésbé vesszük észre a hangulati változásokat, környezetünk viszont észleli azt. Ezért van különös jelentősége annak, hogy az együtt élő vagy dolgozó emberek hívják fel a tünetet mutató figyelmét

arra, hogy forduljon szakemberhez. Pakson a Barátság úti rendelőben működik a pszichiátria, illetve neurológiai szakrendelés. A pszichiátria elme-gyógyászat, lélekgyógyászat. Az ideggyógyászat az idegrendszer szervi károsodásával összefüggő betegségek kivizsgálásával és kezelésével foglalkozik. Ide tartoznak többek között az agyi keringési betegségek, például a szélütés; az eszméletvesztéses rosszulletek, amilyen az epilepszia; a mozgászavarok, mint például a Parkinson-kór; a szellemi leépüléssel járó betegségek, mint a demenciák vagy az Alzheimer-kór és még sorolhatnánk.

Mivel a pszichiátriára sokkal nagyobb az igény, ezért heti egy napot kivéve ez érhető el a paksi rendelésen, ahol délelőttönként nincsen előjegyzés, délután viszont csak előjegyzés alapján várják a betegeket. Keddenként fogadják a kezelés alatt álló neurológiai betegeket,

ha sürgősségi eset van, Szekszárdhoz fordulnak. A betegforgalom mértékét leginkább úgy lehetne meghatározni, hogy a több és a még több között hullámmó, ami magában hordozza, hogy csak módjával tudják megközelíteni azt az időkeretet, ami egy beteg számára ideális lenne. A helyzet azóta jobb, amióta pszichológus is dolgozik a rendelésen Kitanics Márk személyében, aki a diagnosztikában és adott esetben a nem gyógyszeres terápiában is nagy segítség, emelte ki Szita doktor hozzátéve, hogy magasabb óraszámra lenne szükség. A betegszám emelkedésében talán annak is van némi szerepe, hogy a pszichiátriai betegekkel szemben érzett előítéletek enyhülni látszanak, egyre kevésbé jellemző a stigmatizálás, és így az érintettek is egyre bátrabban felvállalják problémájukat. A gyógyulás lehetőségéről a doktor úr elmondta, hogy a szervi eredetű bajok könnyebben diagnosztizálhatók, és a terápia is egyértelműbben meghatározható, a megfelelő gyógyszerrel segíthetnek a betegnek. Minél jobban távolodunk azonban a biológiai meghatározottságtól, annál nehezebb az orvos dolga a hagyományos orvosi terápiákkal. A mentális betegségek gyógyítása nem exakt tudomány, nincsenek a kezelést meghatározó abszolút sémák. Már a pontos diagnózis sem könnyű, az egyes betegségeknek gyakran több altípusa van, amelyek között igen keskeny a határ. Az orvos belátásának nagy szerepe van abban, hogy milyen terápiát javasol, alkalmaz-e gyógyszert vagy inkább pszichoterápiát, avagy a kettő ötvözetét. Mindezek mellett a beteg személyiségét, körülményeit is figyelembe kell venni. A mentális betegségek egyébként jól kezelhetők, de a sikeres gyógyuláshoz a beteg akarása, környezetének segítő hozzáállása is nagyon fontos.

Kohl Gyöngyi

Ausztriai kirándulás

A nyelvgyakorlás mellett világot is láttak a diákok a Bezerédj Általános Iskola nyelvi táborában. Az intézmény hetedik alkalommal szervezte meg a programot, az úti cél ezúttal is az ausztriai Tirol volt. Hét éve, az első nyelvi tábor alkalmával vette fel a kapcsolatot a stanzachi iskolával a paksi Szentháromság téri intézmény. Azóta minden évben ellátogatnak oda a Bezerédj felső tagozatosai. A nemzetiségi német nyelvet tanuló magyar diákoknak ez remek lehetőség a nyelvgyakorlásra, hiszen gyerekekkel beszélgethetnek, a közös programok során pedig lehetőség nyílik vásárlásra, tájékozódásra, természetesen németül. A táborozás egy hete alatt Felső-Ausztria nevezetességeit is megismerhették a paksi tanulók. Jártak többek között Füssenben, Neuschwansteinben és Halstadtban. A tábor főleg önellátó volt, így a félkész ételeket a kísérő pedagógusok a diákokkal közösen készítették el. A programot idén is támogatta az iskola alapítványa mellett a Paksi Atomerőmű Zrt. és a Német Nemzetiségi Kisebbségi Önkormányzat.

Dallos Szilvia

Jó szelet fogtak ki a paksi vitorlázók

A vitorlás szezon áprilisban kezdődött ugyan, de a legjelentősebb versenyeket júniusban és szeptemberben rendezték. Az Atomerőmű SE vitorlázói minden megmérettetésen a maximumot nyújtották és szép sikereket értek el. – A nagyhajós országos bajnokságot első ízben ren-

dezte az ASE VSC, melynek lebonyolítása nagyon jól sikerült. A versenyen is paksi elsőség született. A Gál Attila, Gál István, Fenyvesi Gábor és ifj. Fenyvesi Gábor mellett jómagam is tagja voltam az aranyérmes egységnek – kezdte a legutóbbi szezon értékelését László Zoltán a szakosztály vezetője. Szeptember közepén az iparági kalóz versenyen is remekül szerepeltek a paksi vitorlázók. Nagy Róbert és Mészáros Miklós kettőse végzett az élen, és őket további három atomos hajó követte. Ezért nem meglepő, hogy a csapatversenyt is – sorrendben 11-edszer – az ASE nyerte.

– Összességében remek szezonon vagyunk túl, egyedül a Kalóz OB-n teljesítettünk halványabban. Jövőre szeretnénk egy edzőt is alkalmazni, aki garantálná a vitorlázóink szakmai fejlődését – tette hozzá László Zoltán. Vitathatatlanul Nagy Róbert volt az idény éremhalmozója, szinte minden versenyen, melyen indult, valamilyen medáliát begyűjtött. – Az idei szezon megfelelően indult, meglepően jól szerepeltünk. Az Atom kupát Stadler Csabával megnyertem, de Mészáros Miklóssal párban több minősítő versenyen is első helyen végeztem. A Kalóz OB erős mezőnyében tisztességesen helytálltunk, 16.-ként végeztünk. A szeptember közepi iparágin szoros versenyben diadalmaszkodtunk Mészáros Miklóssal. Külön öröm számomra, hogy egyre több ASE-s fiatal versenyez a kalóz osztályban, és Szemes Bencével az élen nagyon tehetségesek is. Jövőre tovább szeretnénk fejlődni, és a tervek között szerepel az Európa-bajnokságon való részvétel, melyet 2009-ben Svájcban rendeznek – mondta el Nagy Róbert.

Faller Gábor

Beletaláltak a paksiak

A környező országokból és magyar nagyvárosokból érkeztek vendégek az idei Dr. Oláh László Emlék Lőversenyre. Hagyomány, hogy a megnyitót követően megkoszorúzzák az egykori paksi rendőrkapitány sírját, aki 11 éve hunyt el.

Az IPA paksi szervezete által lebonyolított program helyszíne a biritói lőtér volt. A versenyzők kispuska és pisztoly kategóriában mérhették össze tudásukat. A helyi rendőrök beváltották a hozzájuk

fűzött reményeket, hiszen a pisztolyos számban női egyéniben második lett Égnerné Prantner Katalin főtörzs zászlós, a paksi női csapat második és harmadik helyen végzett, a legjobb paksi lövő – szintén pisztollyal – Feil Péter főtörzsőrmester lett. A főzőverseny is évek óta szerepel a programban, amelyen egyre többen ragadnak fakanalat, hogy bebizonyítsák gasztronómiai jártasságukat, majd egy finom ebéddel kínálják meg társaikat.

röné

További képek a lőversenyről www.paksihironok.hu oldalon!

Forró nyomon fogták el a betörőket

Szeptember közepén egy nap alatt a Kis-hegyi és a Barátság úti társasházak lakásaiba is betörték. A délelőtti órákban összesen négy ingatlanba hengerzár-törés módszerével jutottak be az elkövetők, akik aranyékszert, készpénzt és műszaki cikkeket vittek el több millió forint értékben.

– Egy lakó segítette a rendőrség munkáját. Mikor délben hazament ebédelni, látta, hogy a lépcsőházban két idegen tartózkodik, és a szomszéd ajtaja résnyire ki van nyitva. Betekintett a lakásba, látta a kutatás nyomait és az elkövetők után futott. A gépjárműnek, melybe a két fiatalember beszállt, részben felírta a rendszámát, és hívta a paksi rendőrkapitányságot. Az összes szolgálatban lévő rendőr a keresésükre indult. Végül Dunaföldvár határában sikerült elfogni a

tetteseket, egy román állampolgárt és egy dunaujvárosi lakost – foglalta össze a bűncselekményt Péger János, a Paksi Rendőrkapitányság bűnügyi osztályának vezetője. Egyikük két héttel ezelőtt már járt városunkban, akkor két lakást rámolt ki.

– Általában a leggyengébb fizikai védelemmel rendelkező lakásokba törnek be, valamint felújított, jól szituált ingatlanokba – tette hozzá Péger János. Egy igényes faajtó vagy rézkilincs is csábító lehet, mert mögötte értéket sejtenek. Az öt ponton záródó ajtó sem mindig a legbiztonságosabb, ha például a zár kiemelkedik az ajtófelületből, akkor máris teret ad a bűnözőknek, akik azt összeroppantva jutnak be a lakásba. Aki zárcserén töri a fejét, annak érdemes biztonságvédelmi szakember segítségét kérni.

efg

Fotó: Fonyó Dániel

Önvédelem: a stressz a legnagyobb ellenfél

Háborúkban, harcok során tesztelt önvédelmi rendszerrel ismerkedhettek az érdeklődők Pakson. A civil szemináriumon a Modern Defendo alapítója és vezetője Bill Wolf, és skandináv igazgatója, Jyrki Saario is részt vett. Mivel Végh Csaba, a paksi atomerőmű munkatársa sikeres vizsgát tett, ma már Pakson is van instruktora a módszernek.

A lakótelepen tartottak egynapos civil szemináriumot a Modern Defendo magyarországi instruktora. Akkor még csak

kettőn voltak, Tóth László és Pörtl Ákos, akik Finnországban tanulták meg a módszert.

– Ez a technika sokban különbözik a klasszikus harcművészetektől, ez nem művészet, hanem önvédelem – fogalmazott a Modern Defendo Mexikóban élő alapítója, Bill Wolfe. Titka, mint mondta, az, hogy nagyon egyszerű, könnyen megtanulható és az utcai önvédelemben a leghatékonyabb. Kiemelte, a technika mellett a mentális képességek fejlesztése is része

ennek az módszernek, és nagy hangsúlyt helyeznek a taktikára. Bill Wolf aláhúzta, több háborúban, éles helyzetekben vizsgázott, harcban tesztelt módszerről van szó. Kanadában ma is használják a katonai oktatásban és a rendőri kiképzésben. Amerikában az FBI-nál is az oktatás szerves része, a kanadai hadsereg Afganisztánban harcoló alakulatait Modern Defendóval készítik fel.

Pörtl Ákos, az önvédelmi módszer magyarországi meghonosítóinak egyike szerint a hatékonyság titka abban van, hogy a természetes emberi reflexekhez közel álló mozdulatokra és a hatékony mentális felkészítésre épít. – Bárkit érhet manapság támadás. Ebben a szituációban a stressz a legnagyobb ellenfél. Nem elég, ha valaki jól tud ütni, ismer különféle technikákat, le kell győznie a stresszt – húzta alá.

Magyarországon a katonai, rendőrségi és instruktori képzések mellett civil szemináriumot is rendeztek, ebből az egyiket Pakson. Tíz magyar, többnyire más harcművészetekben jártas jelölt sikeres vizsgát is tett a napokban. Köztük van Végh Csaba, aki immár a Modern Defendo paksi instruktora. Elmondta: munkájában alkalmazni fogja a tanultakat. Miután az atomerőmű fizikai védelmében résztvevő állomány kiképzése a feladata, itt jelennek majd meg a Modern Defendo hatékony módszerei.

Vida Tünde

Fotó: Gottwald Károly

Híres paksiak, paksi hírességek

Abay Nemes Oszkár

1992-ben Szentesi tanár úr a barcelonai olimpián induló paksi sportolók számára felidézte az egykori paksi iskolásfiú világraszóló sportsikereit. Az októberi forradalom ünnepére készülve fontosnak érzem, hogy a lap olvasói megismerjék Abay Nemes Oszkár ügyvédi, politikusi tevékenységének mozzanatait, életének tragikus befejeződését is, a maga teljességében e jellemzően XX. századi magyar karriertörténetet.

Abay Nemes Oszkár 1913. szeptember 22-én Magyardiószegen (Pozsony vármegyében) született, apja Abay Nemes Gyula gyógyszerész. (Róla is olvashattak e sorozatban.) Családja Paksra költözése után 2 éves korától 11 éves koráig élt Pakson, itt végezte az elemi iskolát, itt tanulta és szerette meg az úszást a Dunán, a Hága-féle kosaras uszodában. Középiskolába Kalocsán, majd Pécsen

járt, 1935-ben kitüntetéssel diplomázott a pécsi egyetem jogi karán. Legfontosabb versenyeredményeit egyetemistaként érte el. 1932.: 200 m-es gyorsúszásban országos bajnok; 1933.: a 4x200 m váltó tagja a torinói főiskolai világbajnokságon; 1936.: a 4x200 m gyorsúszó váltó tagjaként a berlini olimpia 3. helyezetteje (eredményük egyben Európa-csúcs is!); 1939.: a 100 m-es gyorsúszás országos bajnoka volt.

Versenyzői pályafutását 1941-ben befejezte, de szerepe továbbra is meghatározó maradt az országos úszószövetség és Pécs úszósportjának szervezésében, edzőként élete végéig foglalkozott a Pécsi AC, illetve a Pécsi Kinizsi úszóival, elnöke volt a Baranya Megyei Úszószövetségnek, és elnökségi tagja az Országos Testnevelési és Sportbizottságnak (1952–55).

A diploma megszerzése után

Virág Ferenc pécsi püspök, aki szülei régi barátja volt, az egyházmegye helyettes ügyészévé nevezte ki. (Az ismeretség még abból az időből származott, amikor a püspök paksi plébánosként a szomszéd házban, a patika melletti parókiaán lakott 1912-től '22-ig.) Abay 1941-ben ügyvédi vizsgát tett, és barátjával közösen irodát nyitottak.

1942-ben megnősült, elvette Engert Arankát, házasságukból három gyermekük született.

1941-től többször behívták katonai szolgálatra, egy légvédelmi ütegnél volt híradós zászlós, 1944 tavaszától ukrainai frontszolgálat várt rá. 1944 júniusában tért vissza sebesülteként Baranya megyébe. Felgyógyulása után bekapcsolódott Pécs és a megye politikai életébe: még 1944-ben belépett a Független Kisgazdapártba (FKGP), tagja lett Pécs város Nemzeti Bizottságának (1945-47), Baranya vármegye Törvényhatósági Bizottságának (1945-47) és a Baranya Megyei Tanácsnak (1950).

1945-47-ben a pécsi püspökség egyházmegyei és az FKGP Baranya megyei ügyésze volt,

majd kilépett az FKGP-ből és 1947-48-ban a Demokrata Néppárt tagjaként lett országgyűlési képviselő. 1948-tól független képviselőként tevékenykedett, majd 1949-től a Független Magyar Demokrata Párt (FMDP) tagja lett. Úgy gondol(hat)ta, a Magyar Függetlenségi Fronthoz csatlakozott FMDP tagjaként még lehetősége nyílhat az egyház és az állam közti problémák rendezésére. Képviselőként többször érvelt a kiskereskedők támogatása és a szövetkezetek önállóságának megőrzésére érdekében, figyelmeztette a kormányt az utalványozási rendszer bevezetésének veszélyeire.

1950-től, bár a megyei tanács tagja volt, már állandóan megfigyelték, gyakran zaklatták. A forradalom bukása után a pécsi forradalmárok védőügyvédje volt. Emiatt 1958. augusztus 31-én az ügyvédek működését felülvizsgáló bizottság „alkalmatlanság” címen eltiltotta az ügyvédi tevékenységtől, az Ügyvédi Kamara törölte a nyilvántartásából, irodáját bezáratta. Több hónapos munkanélküliség után barátai segítségével, „protekciónal” sikerült a Vasas-bánya csillékeként munkát kapnia. 1958 októberében a bányában üzemi baleset érte, ennek következményeként, a kórházi kezelés után halt meg 1959. január 30-án Pécsen, 45 éves korában.

Pécs városa a 199/1998/04. 30. sz. határozatában az újjáépített hullámfürdőt Abay Nemes Oszkár Sportuszodának nevezte el, s 1998. szeptember 28-án, a Magyar Olimpiai Akadémia XXXI. Vándorgyűlésén avatta fel.

Forrás: Bödő László: Ki volt Abay Nemes Oszkár? in. Pécsi Szemle, 1998. 121-127.o. -Az idő élén jártak. Kereszténydemokrácia Magyarországon 1944-49. Szerk.: Kovács K. Zoltán, Rosdy Pál (Bp. 1996), 123-24.o. - Ki kicsoda a magyar sportban?, - Szentesi Alajos: Emlékezzünk nagyjainkra! in. Paksi Hírnök, 1992. július 2. - Új Magyar Életrajzi Lexikon, (főszerk.: Markó László) Bp. 2001. Kernné Magda Irén

Tehetségesek, fiatalok

Pupp Réka

Első osztályos volt, amikor a választható sportok közül a judo mellett döntött. Még szülei is megpróbálták lebeszélteni, mondván, ez a sport inkább fiúknak való, de a kislány tudta, hogy a felhívás lányoknak is szól. Első edzője Kanczler István volt, aki a vékony kislányt meglátva, nem jósolt neki hosszú időt. Ennek pontosan hat éve, Pupp Réka azóta is napi másfél órát edz, és már háromszoros országos bajnok korosztályában, s a legutóbbi Atom Kupán is első helyet szerzett. Edzője, Keszthelyi László elmondta, hogy az eredményeket szorgalmának, kitartásának köszönheti a kislány, aki megbízható versenyző. Réka ma is törekeny alkat, de pél-

Fotó: Szűcsné Ferenc

daértékű erő és akarat jellemzi, és nemcsak a sportban. Édesanyja meséli, hogy bármibe kezd, azt lelkiismeretesen be is fejezi, és magabiztosabbá, fegyelmezettebbé vált a sportnak köszönhetően. A Bezerédj Általános Iskolában bármely sportágban számíthatnak rá a különböző iskolai versenyeken. Jó tanuló, elsősorban a matematika áll hozzá közel. Tízéves húga, Noémi kajakozik és több

országos versenyen vett már részt eredményesen, a nyolcéves Bence pedig úszik, mindhárman dicséretet érdemlő szorgalommal sportolnak. És mindhárman a rajz és vizuális kultúra szakon tanulnak, mert ezen a téren is tehetségesek. Réka rajztanára, Tumpek Györgyi rendszeresen küldi a kislány munkáit városi és megyei rajzpályázatokra, nem is eredménytelenül. A sikeres kis sportember példaképe Kovács Anti, és a női mezőnyből Mészáros Anett, álmai között pedig ott lapul egy majdani olimpiai szereplés. Szülei rendszeresen kísérik a versenyekre, joggal büszkéek a sikerekre. Pupp Réka a kiemelkedő eredmények ellenére szerény, kitartása, akaratereje felnőtteket is megszégyenítő, s megerősít egy magyar közmondást: Kicsi a bors, de erős! bézsé

Jó napot, mi újság?

Sosem lesz otthonülő típus

Várszeginé Németh Mária huszonöt év után, hat éve távozott a paksi polgármesteri hivatalból. Előbb a költségvetési üzem, majd a Dunacenter, később az önkormányzat pénzügyi vezetője, a hivatal kincstárának alapítója volt. Marika született paksi és született közszolga, a szó nemes értelmében. Már a középiskolában erre a pályára készült, a főiskolát ösztöndíjasként végezte el, és onnan került a városvezetéshez. – A legjobb, hogy a közért tehettem. Minden döntésben és minden döntéselőkészítésben benne volt, hogy több ezer embert érinthet – mondja. Előfordult, hogy

fizetés előtt egy nappal három forint volt a számlán.

Ő a vb-titkárhoz ment segítségért, de azt a választ kapta, ha már az Atyaúr istennél is volt, de nem járt sikerrel, akkor menjen vissza. Telefonok sora, könyörgések és kuncsgörögések eredményeként, de abban a hónapban is fizettek harmadikán a városi tanácsnál.

Szerette munkáját, mely során mindig az egyensúlyra törekedett. Azon igyekezett, jusson elég pénz mindenre, oktatásra, egészségügyre, kultúrára, beruházásra. – Nagyon sokat küzdöttem, vitáztam – idézi fel. És bizony, mint mondja, nem volt egyszerű ott ülni a tizenhármas képviselő és a tévékamerák előtt egy-egy költségvetési vitában. A negyedszázad alatt jöttek-mentek a városvezetők is, de Marika alkalmazkodott, hiszen az ésszerű kompromisszumok soha nem estek nehezére. A megalkuvás viszont nem az ő műfaja, arra nem hajlandó, ilyenkor inkább odébbáll.

Fotó: Molnár Gyula

Amikor még a polgármesteri hivatalban dolgozott, éjszakánként látni lehetett az ablakából kiszűrődő fényt. Szinte mindig késő estig ült az íróasztalánál. Várszeginé Németh Mária ma sem elégszik meg napi nyolc óra munkával. A közszolgálatból a vállalkozói szférába kerülve mit sem változott maximalizmusa, ami az önmagával és kollégáival szemben támasztott követelményeket egyaránt jellemzi.

Némi unszolásra felidézi az esetet, ami az utolsó cseppet jelentette hat éve abban a bizonyos pohárban. Egy iskolaigazgató azt mondta, tudta nélkül állította össze a költségvetést. Berendelték az oktatási bizottság ülésére, ő felháborodott, elvesztette a fejét az igaztalan vád miatt, és nemcsak hangját emelte fel, ugyanazzal a lendülettel vette kalapját is. Igent mondott az éppen aktuális invitálásra, merthogy meg-megkeresték különféle állásajánlatokkal. Ekkor szegődött el az Opel Gemenc Kft.-hez főkönyvelőnek. – Fáj a szívem – ismeri el, amikor a hivatalról beszélt. Huszonöt év nem múlik el nyomtalanul, szíve-lelke benne volt.

250 család megélhetése múlik rajta. Mivel komoly a kihívás, Marika is kemény és következetes. Megesik, hogy kiabál, ha nem úgy történnek a dolgok, ahogyan szeretné. – Erőszakos és rámenős vagyok – ismeri el. Hozzáfűzi, senkitől nem vár olyat, amit maga nem tenne meg. – Nem kérek többet, mint, amit magamtól elvárnék. De kevesebbet sem – fogalmaz. Maximalista önmagával és a többiekkel szemben is. Szerinte e nélkül ma képtelenség boldogulni. – Nagyon kemény világ van ma Magyarországon. A pénztelenség a legnagyobb gond – vélekedik.

Bár korát illetően korai ilyenmit szóba hozni, de Marika el nem tudja képzelni magáról, hogy otthonülő, unokának kötögetős nagymama legyen. Őt ugyanis a munka élteti. Neki teljesen természetes, hogy napi 10-12 órát dolgozik, s közben ingázik Paks és Szekszárd között. Többnyire sötétben megy, sötétben jön, és szinte semmi ideje nem marad másra, csupán alvásra. Ha elfárad, családja és kollégái szelíd unszolásának eleget téve szabadságot vesz ki, pihen egy-két napot. Ha hosszabb időre teszi szabaddá magát és elutaznak, akkor kizárólag olyan helyre mennek, ahol csend van. – Legszívesebben szombaton dolgozom, akkor nem csörögnek a telefonok, sokkal gyorsabban tudok dolgozni – kanyarodik vissza a munkához. Mosolyogva elismeri: – Munkamániás vagyok, nem tudok belőle kitörni. A hátrteret férje jelenti, aki már nyugdíjas és kiveszi részét a házimunkából. Azt például, hogy kiválóan főz, városszerte sokan tudják. Marika segítségére van még a ház körüli teendőkhöz lányuk, Petra, aki hasonlóan, mint fiuk, velük él a Rókus utcai családi házban, amit együtt építettek.

Közös, hogy első a vevő,

mint a hivatal esetében a lakosság. Nagy különbség viszont, hogy ott egy pénzügyi vezetőnek a beérkezett pénz felett kellett diszponálni, a vállalkozói szférában viszont meg kell érte küzdeni, elő kell teremteni, mert 220-

Vida Tünde

Sport

Megvan az első hazai győzelem

A Paksi FC Soproni Ligában szereplő labdarúgócsapata a 8. fordulóban Zalaegerszezen vendégszerepelt. A PFC élvonalbeli legsúlyosabb vereségét szenvedte el a Vasas ellen az előző játéknapon, így nem tűnt egyszerű feladatnak a csorba kiküszöbölése. Ennek megfelelően védekező taktikával lépett pályára a PFC, míg a ZTE egyértelműen a támadásokra fektette a hangsúlyt. Az első játékrészben a zalaiak kezdeményeztek többet, a paksiak ritkán látogatták az ellenfél kapujának környékét. A 0:0-val záruló első félidőben hatalmas gólszerzési lehetőség egyik csapat előtt sem adódott, így a döntetlen reálisnak tűnt. A fordulás után sem változott sokat a játék képe. A hazaiak rohmoztak többet, a Paks masszívan védekezett és kontrázní próbált. A 61. percben váratlanul megszerezte a vezetést a PFC. A frissen beállt Buzás Tökölit indította, aki kilépett a védők között, a kapust is kicselezte, majd éles szögéből a kapuba lőtt. A vezetésnek azonban nem örülhettek sokáig Égerék, ugyanis a 74. percben egyenlített a ZTE. Hajdú a paksi kapu elé lőtte a labdát, mely megpattant Kristonon és a hálóban kötött ki. Az egyenlítés után változatos játék alakult ki. Mindkét kapusnak volt bravúros mentése, de Kovácsnak valamivel több dolga akadt. A végeredmény 1:1 lett.

– A Vasas elleni meccs után, a ZTE ellen az volt a fő feladatunk, hogy odaadóan, fegyelmezetten játszva megoldjuk védekezésünket és visszaszerezzük önbecsülésünket. A döntetlennel a találkozó előtt kiegyeztem volna, de Tököli vezetőgólja után bíztam a győzelemben. Van egy kis hiányérzetem, de összességében értékes pontot szereztünk – mondta el Gellei Imre.

Fotó: Molnár Gyula

A Paksi FC azt a Győri ETO-t fogadta az elmúlt hétvégén a Soproni Ligában, mely együttes az előző játéknapon hazai pályán 6:0-ra verte a Diósgyőrt, és a hétközi Magyar Kupa fordulóban 5:0-ra győzött Pécsen. A PFC hazai pályán még nyeretlen volt a találkozót megelőzően a Fehérvári úti stadionban, így mindenképp jó meccsre volt kilátás. Ráadásul a góllövőlista első két helyezettje is pályára lépett: a vendégeknél a 9 gólos Bajzát, míg a paksiaknál a 8 gólos Tököli. A helyszínen tekintette meg az összecsapást Erwin Koeman, a magyar válogatott szövetségi kapitánya is, a felvezetés tehát

nem volt mindennapi. A mérkőzést a Győr kezdte jobban, a 7. percben Józsi szabadrúgása ment át centikkel a gólvonalon, így hamar előnybe kerültek a vendégek. A sokkból nehezen talált magára a Paksi FC, az első félidőben helyzete szinte csak az ETO-nak volt. Koltai és Böör is ziccet rontott ekkor, így 1:0-s vendégvezetéssel fordultak a felek a második 45 percre. Ennek elején Tököli lövése jelezte, hogy a PFC mindent elkövet a pontszerzés érdekében. Az 58. percben a vendégkapu előtti kavargásban eltűntettek a győriek egy paksi játékost, Arany játékvezető nyomban

büntetőt ítélt. Éger állt a labda mögé és nagy erővel a lécs alá bombázta azt. Az egyenlítést követően megélné a játék, a kapuk felváltva forogtak veszélyben. Kovács Attila három hatalmas védekező tartotta meccsben a Paksot. Sorrendben Völgyi, Böör és Bajzát próbálkozásait hárította. A 89. percben aztán Sipeki lábát húzták el a 16-on belül, így újabb büntetőhöz jutott a PFC. A labda mögé ismét Éger állt, aki ezúttal okosan passzolt a Győri kapuba. 2:1-re győzött a Paksi FC, mely ezen az estén jobban akarta a sikert ellenfelénél és több jó egyéni teljesítmény eredménye a három bajnoki pont.

– Kirobbanó formában lévő győri csapatot fogatunk. A bekapott gól után voltak nehézségeink, de minden játékos nagyon odafigyelt arra, hogy ne tudjon ellenfelünk kontrázní, Kovács Attila szenzációsan védett. Értékes győzelmet aratunk, innen lehet továbblépnünk – értékelt a mérkőzést követően a paksi vezetőedző. A Paksi FC jelenleg a Soproni Liga 10. helyén áll. A következő fordulóban október 4-én 19 órakor Székesfehérváron az FC Fehérvár ellen lép pályára a PFC.

Faller Gábor

Fotó: Molnár Gyula

Névre szóló szék várta az átalakítás alatt lévő Paksi FC stadionban Erwin Koeman, a magyar labdarúgó válogatott szövetségi kapitányát. Nem

titkoltan két játékost jött megnézni, a paksi Tököli Attilát és a győri Bajzát Pétert. Az „A” válogatott csatárgondokkal küzd, ezért jött az atomvárosba a kapitány. Az első játékrészben egy győri gólt és nagy küzdelmet láthatott Koeman. – Több mérkőzést láttam a magyar bajnokságból, de nemcsak személyekre, hanem a találkozó színvonalára is kíváncsi vagyok. Mindenki előtt nyitva áll a válogatott kapuja, de azt látni kell, hogy nagy a különbség az itthon játszó és a külföldiek között. Nemcsak a képességeket kell nézmem, hanem azt is, hogy mennyire illik

az egyén személyisége a válogatott keretéhez – tájékoztatott Erwin Koeman. A találkozót a 87. percben elhagyó labdarúgó kapitány már nem láthatta, hogy a Sipeki buktatásáért megítélt büntetőt Éger magabiztosan értékesíti, és 2:1-re győz a Paksi FC. A két megfigyelt támadó ezen a meccsen nem lőtt gólt, de remekül játszott, így a nevek minden bizonnyal a noteszben maradnak. De azt, hogy ez jó vagy rossz hír a következő válogatott labdarúgó mérkőzések alkalmával, kiderül. Reméljük Tökölivel címeres mezben hamarabb találkozhatunk.

Cselgáncsezüst

Budapesten, az UTE rendezésében bonyolították le az Ifjúsági Országos Cselgáncs Csapatbajnokságot, amelyen az Atomerőmű SE csapata a II. helyen végzett. Az ezüstérmes csapat tagjai: 45 kg Haklik Levente, 50 kg Őri Felicián, 55 kg Ádám Attila, 60 kg Haaz Levente, Vájer István, 66 kg Kovács Botond, 73 kg Szigetvári Szabolcs, Imre Miklós, 81 kg Köller Milán, 90 kg Zsók Attila, +90 kg Gombár Szabolcs. (joko)

Ismét útjára indul szombatonként a mozgásfejlesztő sportprogram az ESZI csarnokban. A Labdavarázis foglalkozásaira október 11-én, november 15-én és december 6-án várják a kicsiket. Reggel 9-től az óvodásokat, fél tizenegy-től pedig az alsós diákokat.

Göcsej Kupa: második az ASE

A bajnokságra való felkészülés első állomása volt az ASE férfi kosárlabdacsapata számára a 39. Nemzetközi Göcsej Kupa. A paksi csapat a házigazda Zalaegerszeggel és a szombathelyi Falcóval került egy csoportba, előbbi 69-53-ra, míg utóbbit 81-72-re verte. A döntőben a Soproni sörögök ellen léptek pályára Sabáli Balázs tanítványai. Az el-

ső negyedet megnyerte ugyan a Paks, a többi hármát azonban elvesztette, így meglepetésre a Sopron vihette haza a kupát: Soproni sörögök-ASE: 74-64. A paksi csapat október 3. és 5. között Körmenden, a Mogyorósy Szilárd emléktornán szerepel, majd október 9-től 11-ig Székesfehérváron az Intersport Kupán lép pályára. (joko)

Bor Barna román bajnok

Magyar idegenlégiósok is tatamira léptek Csíkszeredán a felnőtt román dzsúdó csapatbajnokságon. A bajnoki cím sorsa a Nagyvárad CSM és a Brassói Dinamó sportklub között, hatalmas csatában dőlt el. A Nagyvárad nyerte az első három súlycsoport küzdelmeit, de a Brassó a 73 kilogrammban tatamira lé-

pő Ungvári Miklós ippon győzelme után három-hármas állásnál fordítani tudott, így a nehézsúlyúak csatája döntötte el a bajnoki cím sorsát. A nagyvárad csapatát erősítő Bor Barna páros lábfelszedéssel verte Valerica Pierdivát, megszerezve magának és csapatának a román bajnoki aranyérmet. (joko)

Nehezített terepen

A Bács-Kiskun megyei tájfutó szövetség és a Kalocsai SE közösen rendezte Kaskantyú térségében az országos rangsoroló Kalocsa Kupát. A nehéz terepen, ahol a növényzet 80%-át a szűrés borókás adja, közel 400 versenyző állt rajthoz. A kétnapos versenyen Tolna megyét a Paksi SE versenyzői képviselték. Az összesítés alapján az F18-as kategóriában Sélei Marcell a negyedik, Bosnyák Zoltán az ötödik helyen végzett. N21-es kategóriában Lajkó Nikolett nyolcadik, F50-ben Endrődi József kilencedik lett. A paksi versenyzők legközelebb október 11-én a Szeged Kupán, majd a regionális Gemenc Kupán állnak rajthoz, mondta el Mittler József PSE tájfutó szakosztályvezető. (joko)

Itt tartották a kupát a paksi öklözők NB III. hírek

Fotó: TelePaks Kistérségi Televízió

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola sportcsarnokában rendezték a 11. Paks Kupa nemzetközi öklövívó versenyt. A versenyen 15 csapat 71 versenyzője vett részt, a viadalt az aradi küldöttség tette nemzetközivé. A serdülő korcsoportban 3 ezüst és egy bronz, a juniorok között pedig egy második hely jutott a PSE versenyzőinek.

Az ifjúsági korosztályban hárman is a dobogó legfelső fokára állhattak: 51 kg Sárközi Béla, 57 kg Balogh Ákos, 75 kg Szakály Norbert. Ezenkívül még három ezüst és három bronz volt az ifik termése.

A felnőttek között a 64 kg-os Hegedűs István és a 75 kg-os Haaz László nyakába került aranyérem, míg 60 kg-ban Csemer Péter, 69 kg-ban pedig Pach Zoltán szerzett ezüstöt.

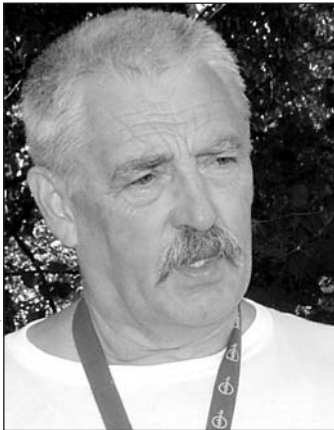
A PSE versenyzői összesen 5 arany-, 9 ezüst- és 4 bronzérmet nyertek a kétnapos versenyen. A paksiak közül különdíjat kapott az ifjúsági korcsoportban Szakály Norbert. A csapatversenyt a PSE nyerte 86 ponttal, második helyen a Nagykanizsa végzett 63 ponttal. A paksi öklövívókat Kajtár László, Feil Ádám, és Szakály Sándor készítette fel. (joko)

A hetedik fordulóval folytatódott az NB III-as labdarúgó bajnokság a Dráva csoportban szeptember harmadik hétvégén. A Marcali otthonában 1:0-s félidő után 3:0-ra kikapott Dienes Pál együttese. – Alaposan felforgatott csapattal léptünk pályára ezen a mérkőzésen, mivel az első keret is aznap játszott, valamint Szabó János is az NB I-esekkel tartott. Megfiatalított együttesem az első félidőben kihagyta helyzeteit, a második játékrészben pedig már nem tudott újítani – értékelte a Marcali elleni találkozót a paksi edző. Az elmúlt hétvégén nem rendeztek volna bajnoki meccseket a harmadosztályban, de a pályát kímélendő november végéről a Nagybajom elleni összecsapást – a szövetség engedélyével – előrehozták a felek. A vendég paksiak már a második percben vezetést szereztek, majd a második félidő első percében is betaláltak. Mindkétszer Bohner volt eredményes. 4:0-ra győzött végül a Paksi FC II, a további gólokat Pap Roland és Szabó János szereztek. – Rutinosabb együttesemben ezúttal szerepelt Mészáros, Vári és Szabó is, és a jókor lőtt góljaink megfogták az ellenfelet – mondta el Dienes Pál. A PFC II. a középszőnyben található az NB III Dráva csoportjában. efgé

Olimpia

Pekingben szurkoltak

Olimpiai sorozatunk befejező részében két paksi szurkoló mesél élményeiről.

Fotó: Molnár Gyula

Gyulai János

A Daróczi virtus úszás szervezője

– Miként sikerült kijutni az olimpiára?

Szorgalmasan eljártunk feleségemmel az olimpiai öpróba versenyekre, és sikerült összegyűjtenünk a szükséges negyven pontot.

A sorsolásra a vízumkiváltási idő miatt korábban került sor a tervezettnél. Egyik budapesti bevásárlóközpontban legkevesebb 1180 ember közül sorsolták ki a szerencsés nyolc főt. A feleségem próbakönyvét húzták ki, de ő rögtön átadta nekem az utazási lehetőséget.

– Mektől meddig voltál kint, és hogy utaztál?

– Augusztus 7-én utaztam busszal Bécsbe, onnan Dubai-ba, és tovább Pekingbe. 17-én ugyanezen az útvonalon jöttünk vissza. Sikerült vízumot szerezni, így amíg állt a gép Dubaiban, kimentem a városba. Két órát taxiztam, sikerült megnéznem a vitorla alakú szállodát is, sok más érdekesség mellett.

– Milyen versenyeket sikerült megnézned?

– Azzal kezdem, hogy a pak-

si versenyzők közül sajnos senkit. Kértem segítséget is, de a judóra sajnos így sem sikerült belépőt szerezni. Voltam női, férfi vízilabda elődöntőn – a magyar lányokat láttam Hollandia ellen –, női tördöntőn, férfi kosárlabda-meccsen, férfi tornacsapat döntőre szereztem jegyet, férfi strandröplabdára, és kajak szlalomra, ami nagyon izgalmas volt!

– A sporton kívül mire volt még időd és energiád?

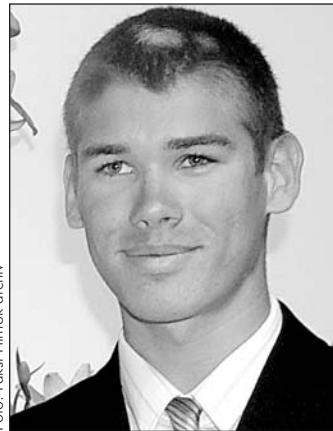
A szállásunktól nem messze volt a repüléstechnikai múzeum, ami egy hatalmas nagy hangár, legalább ezer repülőgéppel. A faborításától a legújabb típusokig nagyon sokféle gép volt kiállítva. Gong herceg kastélyába, ami most a zeneművészeti főiskola, sajnos nem sikerült bejutni, az orrunk előtt zártak be.

– Az ellátás jó volt?

Nagyon jó kiszolgálásban volt részünk! Szállásra, kajára, tolmácsolásra, közlekedésre egy rossz szavunk nem lehet. Minden kérdésünknek utánajártak, teljesen rendben volt minden!

– Mi az, amit külön kiemelnél?

– A magyar szurkolótábor! Ők is érdekelték volna egy aranyérmet. A kínaiaknak annyira tetszett, hogy az utcán ríria-hungáriával köszöntek.

Fotó: Paksi Hírnök archív

Dejcző Balázs kenus

A Tolna Megyei Önkormányzat a Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége kezdeményezésére hirdetett pályázatának nyerteseként jutott ki szurkolóként a pekingi olimpiára a húszéves paksi fiatalember, az Atomerőmű SE ifjú tehetsége.

– Rövid volt az idő?

– Igen. Augusztus 18-23 ig voltam kint, ami négy egész napot jelentett. A kínai légitársasággal utaztunk oda-vissza, igaz, hogy hosszú volt az út, de nem unatkoztam, sok érdekes dolgot láttam.

– Mi mindenre futotta?

– A szállásunktól metróval háromnegyed óra alatt a Madárfészeknél (a központi stadion – a szerk.) voltunk. Délelőtt kirándultunk, délután versenyekre jártunk. Atlétikára kaptunk leginkább jegyet, például diszkoszra, férfi magasugrásra, valamint futószámokból jó pár elő- és középdöntőre. A férfi öttusa döntőből a lovaglást és a futást láttam,

vízilabdából pedig a Montenegró–Horvátország mérkőzést. A magyar szurkolótáborból láttam kajak-kenu versenyek közül a K4 500 m-es női döntőt, és az 1000 m-es döntőket! Sajnos Kozmann Gyuriéknak nem tudtam a közelébe kerülni. A versenyeken kívül fakultatív kirándulás keretében megnéztem a Tienanmen teret, a Tiltott várost, és a Nagy falat. Még piacon is voltunk, ahol nem csak lehet, hanem kell is aludni.

– Tetszett?

– Felülmúlta a várakozásaimat! Nem voltak forgalmasabbak az utcák, mint Pesten, nem volt tömeg. Azt hittem fejletlenebbek, de úgy látszik amit eldöntenek, azt megcsinálják.

– Résztvevőként is szeretnél ott lenni olimpián?

– Igen, megfogott a hangulat, a sportolóról szólt az egész! Életem legszebb élménye volt eddig!

Kovács József

TEMPÓ
Autósiskola

OKÉV nysz: 03-0071-02 Akkreditációs szám: AL-1449

Tandijkedvezmény szgk. kategóriából
10 000 Ft!

Számitógépes vizsgafelkészítés, gyakorlás

TANFOLYAM INDUL:

2008. október 15-én 15.00 órakor
Paks, ESZI 12. tanterem

Érdeklődni a helyszínen

vagy az alábbi telefonszámokon lehet:

70/386-8797; 30/3738968
www.tempo-autosiskola.hu

BaTuKft

BA-TU
Építőipari Kft.

Teljes körű építőipari szolgáltatás
Betonvágás és betontörés munkagépekkel!

7030 Paks, Dobó István utca 15.

Telephely: Paks, Ipari Park

Tel./fax: 06-75/313-226

Tel.: 06-30/9372-668

E-mail: batu.epito.paks@freemail.hu

Építés, fuvarozás, gépi földmunkák

KIADÓ
INGATLANOK

Paks főutcáján,
a volt konzervgyári
irodaépületben
(Tolnai út 2.)

15 m²-80 m²-ig.

Érdeklődni:

30/9372-668

75/511-252

Moziműsor

Október 3. (péntek) 19 óra
ANGEL
feliratos angol-francia-belga
romantikus dráma

Október 10. (péntek) 19 óra
AZ ÜRESFEJŰ
feliratos amerikai vígjáték

Október 12. (vasárnap) 19 óra
HELLBOY:
AZ ARANYHADSEREG
szinkronizált amerikai
akció-thriller

Október 15. (szerda) 19 óra
MY BLUEBERRY NIGHTS—
A TÁVOLSÁG ÍZE
feliratos amerikai
romantikus dráma

Október 17. (péntek) 19 óra
EASTERN PROMISES-
GYILKOS ÍGÉRETEK
feliratos angol-kanadai-
amerikai thriller

1%

A paksi Városi Múzeum ezúton köszöni meg a támogatást mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1 %-át 2007-ben a múzeumnak ajánlották fel. Az ily módon befolyt összeg 43 542 Ft, melyet a Paksi Múzeumi Füzetek 5. kiadási költségeihez csoportosítottunk.

Köszönettel:

a paksi Városi Múzeum
munkatársai

A Tűzvirág Táncegyesület ezúton szeretné megköszönni a támogatást mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1 %-át 2007-ben az egyesületnek ajánlották fel. Az ily módon befolyt 331.970,- Ft-ot a Tűzvirág Táncegyesület önálló bemutatóinak hang- és fénytechnika bérlésére használta fel, melyek jelentősen emelték az előadások művészi színvonalát.

Továbbra is számítunk az Önök támogatására!

Tűzvirág Táncegyesület
Vezetősége

Nem a látogatókat, hanem a szárnyasokat akarták elriasztani azokkal a kompozíciókkal, amelyek a Dunakömlődi Faluház felhívására érkeztek. A madáríjesztőket a kömlődi szüreti nap alkalmával tekinthették meg az érdeklődők.

További képek a szüreti napról: www.paksihironok.hu

Tök jó nap

A Paksi Kertbarát Egyesület szeretettel vár mindenkit a hagyománnyá vált őszi programra. Október 10-én a városháza előtti téren 10 órától növény-cserebere, virágvásár, szalmadíszek árusítása, kosárfonó sátor és mézesudvar invitálja az érdeklődőket. Négytől tökkiállítás a kertbará-

tok munkáiból, s ugyaneddig az időpontig várják a Tök-lámpás pályázatra a gyermek (12 éves korig) és a felnőtt munkákat. Öt órától twirling és country bemutató, valamint a művészeti iskola harmonikásai emelik a hangulatot. Közben zsíroskenyérrel, sült tökkel, teával kínálják a megleltenteket, hat órákor pedig kiderül: kié a legszebb töklámpás!

HITELEK!

AKÁR AZ INGATLAN ÉRTÉKÉNEK 100 %-IG

CREDITHILL

TÖBB MINT 14 BANK HITELEI!

VÁGÓ ISTVÁN
AJÁNLÁSÁVAL!

RÉGI vagy BIZTOSÍTÁSOS HITELET,
 VÁLTSÁ KI KEDVEZŐBB HITELEL,
 AKÁR A MEGLÉVŐ HITEL
 KÉTSZERESÉT IS FELVEHETI!

GYORS hitelek, akár 5 nap alatt 1- 4 millió ft-ig
 Akár értékbérlési és közjegyzői díj nélkül

Például:	10 évre	15 évre	20 évre	25 évre
1.000.000	9.560	7.230	6.060	5.360
3.000.000	28.690	21.680	18.200	16.150
5.000.000	47.830	36.140	30.330	26.890
THM:	5,59%	5,36%	5,25%	5,19%

Jövedelemigazolás nélkül
 BAR lista megoldható
 hitelek költségeit megelőlegezzük

Hiteleink bármilyen célra
 felvehetők drága életbiztosítás,
 befektetés nélkül!

Paks, Dózsa György út 7.
Telefon: 75/510-310, 70/200-7523

VMK könyvtár

Október 6-án 18 órákor az olvasóteremben: „Küzdelem, bukás, megtorlás... 1849. október 6.” címmel tartanak megemlékezést S. Benke Éva vezetésével.

7-én 17 órákor Inotai Imre korabeli fotográfiáiból nyílik kiállítás a könyvtárgalérián.

8-án 18 órákor az olvasóteremben Bunuel: A burzsoázia diszkrét bája című filmjét tekinthetik meg a filmbarátok.

9-én 18 órákor szintén az olvasóteremben Horváth István tart előadást Verdi: Requiem-jéről. A zeneművet egyébként október 21-én szólaltatják meg a paksi színpadon.

10-én 13-tól 18 óráig „Ezt olvassa el!” címmel paksiak ajánlják paksiaknak kedves könyveiket.

12-én 14-18 óráig Könyves Vasárnap lesz a művelődési központ könyvtárában. A rendkívüli nyitva tartás alatt az érdeklődők internetezhetnek, sakkozhatnak, rejtvényt fejthetnek, kézimunkázhatnak, filmet nézhetnek, csetelhetnek, zenét, filmet tölthetnek le, újságokat olvashatnak, teázhatnak, kávézhatnak, beszélgethetnek... És nem utolsósorban büntetlenül visszahozhatják késedelmes könyveiket!

Kompközlekedés

A Paks-Géderlak között üzemelő komp szeptember 22-től 7-től 12 majd 14-től 18 óráig közlekedik óránként.

Igény esetén különjáratot biztosítunk.

PANTAR Kegyeleti Szolgáltató Bt.
 Paks, Kálvária utca 2.
 Állandó ügyelet: 30/9363-255 (x)

Jelentkezz most! Lásd ország, világ! Vegyél részt egy országos döntőn és egy nemzetközi verseny előválogatásán!

IV. ORSZÁGOS CSILLAGFÉNY PARÁDÉ

szépség- és egyéniség verseny

Legyél te a sugárzó szépség MAGYARORSZÁG CSILLAGA!
Paks Szépe – Mr. Paks

Casting

Szekszárd: október 18-án (szombat),
17 óra, Hotel Gemenc.

Paks: október 19-e (vasárnap),
9 óra, Városi Művelődési Központ

Díjazás

A döntőn minden résztvevő ajándékot kap.
Fődíj: 4 fős szállás Görögországban, portfólió,
arany ékszer, külföldi utazás

Kategóriák

Magyarország Csillaga (15–29 év)
Jövő Csillagai (11–14 év)
Gyöngyszemeink (6–10 év)
Gyöngyszemcskék (3–5 év)
Sármos Férfiak (korhatár nélkül)
Vonzó Asszonyok (korhatár nélkül)
Öszeillő Párok (korhatár nélkül)

Döntő: november 8-án
Táncverseny: november 9-én

Információ: 30/360-20-75 **Jelentkezni:** csillagshow@gmail.com

MECSEKVIDÉKE
TAKARÉKSZÖVETKEZET

Tartsa megtakarításait devizában!

évi 3,0 % (EBKM: 3,00-3,02 %)

betéti kamatot fizetünk a devizaszámlán
svájci frankban 6 vagy 12 hónapra lekötött,
10.000 CHF feletti betétekre,

évi 4,0 % (EBKM: 4,00-4,04 %)

betéti kamatot a devizaszámlán euróban
6 vagy 12 hónapra lekötött, 5.000 EUR
feletti betétekre!!!

Paks, Villany u. 4. Tel.: 75/511-240

Jelen tájékoztató nem minősül ajánlattételnek. A szerződések részletes leírását az üzlet- és termékszabályzatok tartalmazzák!

Érvényes a jogosítványa?

Tapasztalataink szerint az utóbbi időben többen a rendőri ellenőrzés során szembesültek azzal a ténnyel, hogy vezetői engedélyük orvosi érvényessége lejárt.

Ennek oka, hogy az állampolgárok kizárólag a jogosítvány első (fényképes) oldalán lévő érvényességi időt figyelik. Ez az érvényességi idő viszont arra vonatkozik, hogy a kártya formátumú vezetői engedély a lakcímkártyával együtt személyazonosításra meddig alkalmas.

Gépjárművet vezetni viszont kizárólag az engedély hátoldalán (11. oszlop) lévő érvényességi időn belül lehet, melyet az orvos határoz meg az alkalmassági vizsgálat során.

Egészségügyi alkalmasság lejárt miatti csere esetén a következők szükségesek:

- személyazonosító igazolvány
- lakcímet igazoló hatósági igazolvány (régí típusú személyi igazolvány vagy tartózkodási engedély)
- egészségügyi alkalmasságot igazoló orvosi szakvélemény
- vezetői engedély
- 4000 Ft-os eljárási illeték megfizetését igazoló csekk (62 év felett illetve 1 éven belüli egészségügyi alkalmassági idő esetén 1500 Ft)
- járművezetői igazolvány (pl.: segédmotoros igazolvány), ha van külön

Okmányirodánkban lehetőség van előzetes időpont-egyeztetésre, melyet a 75/519-650 és az 519-651-es telefonszámon tehetnek meg.

Okmányiroda, Paks

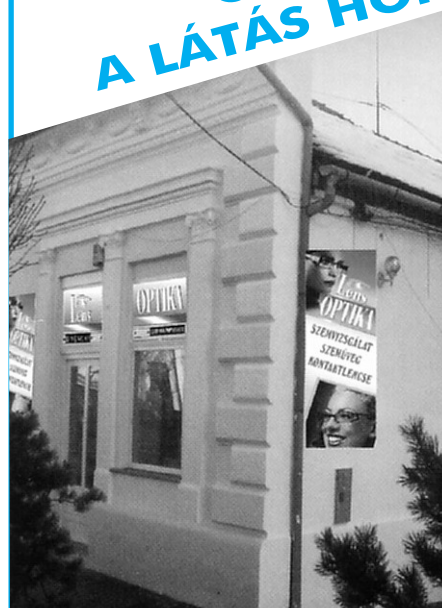
Lens
OPTIKA

PAKS

Dózsa György út 20.

Tel.: 75/511-246

OKTÓBER
A LÁTÁS HÓNAPJA!

A LENS Optikában
ingyenes
látásellenőrzés
a hónap folyamán.
(Előzetes időpont-egyeztetés szükséges)

Szemüvegeret vásár
20-30% kedvezmény
a teljes árukészletre.

Fényre sötétedő
lencsék akciós áron.

Lens Optika
Paks, Dózsa Gy. u. 20.
Tel.: 75/511-246